

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra anglistiky

2008

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Adjektivní, slovesné a jmenné kolokační vazby
podstatného jména „life“**

Adjectival, Verbal and Nominal Collocational Patterns with the Word „life“

Vypracovala: Renata Valihrachová

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Marie Ernestová

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Adjektivní, verbální a jmenné kolokační vazby podstatného jména „life“ vypracovala samostatně, pod odborným dohledem své vedoucí DP, PhDr. Marie Ernestové, a veškeré použité materiály jsou uvedeny v závěru práce.

Renata Valihrachová

Děkuji vedoucí mé diplomové práce PhDr. Marii Ernestové za její laskavý přístup, trpělivost a přínosné rady.

Další poděkování patří Mgr. Soně Wojnarové, za její obrovskou podporu a podnětné rady, dále všem, kteří při mně stáli a povzbuzovali mě, ale hlavně Bohu, že mě tím vším provedl a nenechal mě klesnout.

ANOTACE

Tématem této diplomové práce jsou adjektivní, slovesné a jmenné kolokační vazby substantiva „life.“ V teoretické části vycházím z pojmů kolokace a syntagmatické vztahy a porovnávám jejich definice u různých autorů. Dále stručně uvádím zvláštnosti slovního druhu přídavné jméno, podstatné jméno a sloveso. Těžiště práce však spočívá v praktickém rozboru zkoumaných excerpt. V této části se zabývám hlavně funkcemi, které může slovo „life“ v těchto vazbách plnit a zjišťování toho, s jakými adjektivy, slovesy a substantivy se podstatné jméno „life“ ochotně spojuje.

ANNOTATION

The topic of this diploma thesis is the adjectival, verbal and nominal collocational patterns of the word „life.“ In the theoretical part I started with the terms „collocations and syntagmatic relations“ and compared different points of view of various authors. Then I briefly mentioned the peculiarities of the following terms: adjective, noun and verb. Nevertheless, my thesis focuses on practical research of the examined excerpts. This part is mainly concerned with the functions which the word „life“ can have and explores what adjectives, verbs and nouns it habitually collocates with.

I ÚVOD	9
II TEORETICKÁ A PRAKTICKÁ ČÁST	10
1 Lexikologické hledisko	10
1.1 Vymezení pojmu „kolokace“	10
1.1.1 Co je to kolokace	11
1.1.2 Historie a vývoj studia kolokací a stanovení termínů	11
1.1.3 Sémantický přístup	12
1.1.4 Strukturální přístup	13
1.1.5 Síla a ustálenost kolokací	16
1.1.6 Nesrovnalosti v některých pohledech a rozdělení	18
1.1.7 Závěr – význam studia kolokací	19
1.1.8 Rozbor excerpovaných kolokací – z hlediska síly jejich vazeb	20
1.2 Praktický rozbor kolokací	21
1.2.1 Význam slova LIFE	21
1.2.2 Zdroje zpracovávaných kolokací LIFE	21
a) vlastní excerpta	22
jmenné vazby	22
slovesné kolokace	23
adjektivní kolokace	23
1, British Medical Journal	26
2, Daily Telegraph	27
3, The Good News Bible	27
4, The Guardian	28
5, The Independent	28
6, The Times	28
b) porovnání kolokací uvedených ve slovnících	29
1, Oxford Collocations	29
2, BBI Dictionary of English word combinations	31
3, LTP Dictionary of Selected Collocations	32
4, Dictionary of English Collocations based on Brown Corpus... ..	32
5, „Znáte anglická přídavná jména?“	34
6, „Znáte anglická slovesa?“	35
c) zhodnocení ostatních (slovníkových) zdrojů	35

2 Morfologické hledisko	36
2.1 Substantiva	36
2.1.1 Teoretický pohled	36
a) gramatické kategorie	36
2.1.2 Praktická část	38
2.2 Adjektiva	39
2.2.1 Teoretický pohled	39
a) morfologické hledisko	39
b) sémantické hledisko	39
c) syntaktické hledisko	40
d) lexikologické hledisko	41
2.2.2 Praktická část – Rozbor adjektiv v kolokačních vazbách se slovem „LIFE“	43
a) morfologické hledisko	43
1, stupňování adjektiv v adjektivních kolokacích	43
b) lexikologické hledisko	44
1, adjektiva s distinktivními koncovkami	44
2, adjektiva bez distinktivních znaků	46
3, složená adjektiva	46
4, rozvinutý a několikanásobný přívlástek v kolokacích se slovem „LIFE“	46
2.3 Slovesa	48
2.3.1 Teoretický pohled	48
a) morfologické hledisko	48
b) syntaktické hledisko	49
c) lexikologické hledisko	49
d) sémantické hledisko	50
2.3.2 Praktická část	51
a) morfologické hledisko	51
b) lexikologické hledisko	52
c) sémantické hledisko	54

3 Syntaktické hledisko	55
3.1 Teoretický pohled	55
3.1.1 Podmět	55
3.1.2 Přísudek	55
3.1.3 Předmět	55
3.1.4 Příslovečné určení	55
3.1.5 Přívlastek	56
3.1.6 Doplněk	56
3.2 Praktická část	56
III ZÁVĚR	59
IV SUMMARY	61
V POUŽITÁ LITERATURA	63
VI PŘÍLOHY	65
Excerpta adjektivních kolokací	65
The Good News Bible	65
BNC	66
The British Medical Journal	68
The Current Archeology	69
The Daily Mail	70
Daily Telegraph	70
The Economist	70
The Guardian	71
The Independent	72
New Scientist	73
Short stories	73
The Times	74
Excerpta jmenných kolokací	80
The Good News Bible	80
BNC	82
The British Medical Journal	84
Daily Telegraph	85
The Economist	86
The Guardian	86
The Independent	87

New Scientist	87
Short stories	87
The Times	88
Excerpta slovesných kolokací	90
The Good News Bible	90
BNC	93
The British Medical Journal	95
The Current Archeology	95
The Daily Mail	95
Daily Telegraph	95
The Economist	96
The Guardian	98
The Independent	99
New Scientist	100
Short stories	100
The Times	101

I ÚVOD

Ve své diplomové práci se budu zabývat adjektivními, slovesnými a jmennými kolokačními vazbami podstatného jména „life“. Jelikož tato oblast anglické lingvistiky není ještě zdaleka prozkoumaná a relativně nová, bude to bezesporu zajímavé.

Vzhledem k tomu, že u problematiky kolokací spolu teorie a praxe velmi těsně souvisí, jsou zpracovány v jedné společné části, kterou dále rozdělují a kolokace budu zpracovávat z několika hledisek: lexikologického, morfologického a syntaktického. Dá se říci, že lexikologická část bude stěžejní, vzhledem k tomu, že v ní budu charakterizovat pojem kolokace, rozeberu slovo „life“ a budu se zabývat excerpovaným materiálem. V morfologické části nastíním specifika slovního druhu podstatné jméno, přídavné jméno a sloveso. U adjektiv budu zkoumat výskyt adjektivních sufixů a jejich frekvenci v porovnání s adjektivy bez distinktivního znaku. Mimo jiné si také povšimnu, v jaké míře se slovo „life“ vyskytuje ve spojení s několikanásobným a rozvitým přívlastkem. U sloves budu věnovat pozornost dynamičnosti a nedynamičnosti a podívám se na to, jaká slovesa se z hlediska významu s podstatným jménem „life“ nejčastěji objevují. Syntaktické hledisko bude zpracováno jen velmi stručně.

Ve své práci se zaměřím na různé funkce, které dané kolokační vazby plní. Požadovaná excerpta získám z textů různých žánrů – novin, časopisů, beletrie, populárně naučných i odborných článků. Dále porovnáám zastoupení vazeb v různých zdrojích – vůbec jejich výskyt v jednotlivých pramenech a podívám se, ve kterých významech se v jednotlivých zdrojích nejčastěji objevují.

II TEORETICKÁ A PRAKTICKÁ ČÁST

1 Lexikologické hledisko

Vzhledem k tomu, že tato práce je zaměřená na kolokace slova „life“, začnu tím, že se pokusím charakterizovat tento lexikální pojem a poskytnu několik možných definic a pohledů. Dále rozeberu sémantické roviny slova „life“ a porovnáám, v jakých situacích a kolokacích se jednotlivé významy tohoto slova vyskytují.

1.1 Vymezení pojmu „kolokace“

Při zpracování této části jsem využívala především práce: Gabrielatos, C. (1994). Collocations: Pedagogical implications, and their treatment in pedagogical materials a www.inveling.amu.edu.pl/pdf/malgorzata_martynska_inve11.pdf jako hlavní zdroje informací k vývoji a jednotlivým pohledům na kolokace v průběhu doby. Zaměřím se na oblasti počátku vývoje studia kolokací, kde je hlavní postavou Firth a dá se říci, že i Sinclair. Jedná se o začátek „vědy o kolokacích“ – tedy období tápání a nejasností, které jsou víceméně vyjasňovány a upřesňovány dodnes. Při studiu kolokací se vyskytují především následující problémy:

- 1) zda při zkoumání kolokací oddělovat lexikální a gramatickou stránku
- 2) rozlišení kolokací (respektive idiomů) podle síly vzájemného spojení (některá slova se pojí lépe a častěji než jiná)

Při zkoumání se uplatňují dva hlavní přístupy: sémantický a strukturální (přičemž se dá říct, že se oba v některých oblastech prolínají – síla kolokace apod.).

1.1.1 Co je to kolokace

Podle Oxford Collocations Dictionary (2002) je kolokace v jazyce prostředkem spojování slov, která přináší přirozenost do mluveného i psaného projevu. Nesprávná spojení jako *heavy wind* nebo *strong rain* v angličtině nezní přirozeně.

1.1.2 Historie a vývoj studia kolokací a stanovení termínů

Kolokace: tento výraz poprvé použil **Firth** (1957), aby definoval kombinaci slov, která se často spojují: např. *take a picture*. Termín „kolokace“ má původ v latinském slovesu „collocare“, což znamená „uvést do pořádku/uspořádat/urovnat“. Kolokace považoval za jednu z rovin významu (1951). Firth je obecně považován za otce kolokací a za toho, který přišel s lexikálním a tudíž nejtradičnějším přístupem k tomuto jazykovému jevu. Zastánci lexikálního přístupu tvrdí, že význam slova je určován slovy, která se vyskytují společně s ním. Z toho tedy plyne, že lexika je nezávislá a můžeme ji oddělit od gramatiky. To ve svém důsledku znamená, že ten fakt, že slovo kolokuje s jiným slovem, je samo o sobě součástí jeho významu. Takováto spojení jsou ale striktně omezená, např: *make a mistake*, ale *do your homework*, přičemž obě slovesa *do* a *make* mají v češtině jediný ekvivalent a to: dělat. Jedním z Firthových revolučních pojetí bylo pohlížení na lexikální vztahy jako vztahy syntagmatické a ne paradigmatické.

Syntagmatický vztah je v horizontální rovině – tedy mezi jednotlivými prvky v kolokaci, či větě: (reject a plan, accept a proposal)

The **plan** was **rejected** by the comitee.
proposal **accepted**

Paradigmatický (vertikální) vztah ukazuje možnosti, které lze použít na jednom daném místě: (plan – proposal; reject – accept).

Mezi Firthovy žáky patří **Sinclair**. Ten představuje následující terminologii: slovo, jehož kolokacemi se zabýváme, se nazývá „node“; počet relevantních lexikálních položek před i za „node“ se definuje jako „span“ a ty položky, které jsou součástí „span“ se nazývají „collocates“. Sinclair později své stanovisko pozměnil - vytvořil sjednocený přístup a upustil od své původní ideje, která říkala, že lexika je striktně oddělená od gramatiky a uznal vzájemnou provázanost gramatické a lexikální roviny. V tomto novém přístupu jsou brány v úvahu jak lexikální, tak i gramatické aspekty kolokací. V důsledku toho Sinclair (1991) rozdělil kolokace do dvou kategorií: „upward“ a „downward“ kolokace. První skupina sestává ze slov, která se obvykle pojí se slovy používanými v angličtině v hojnější míře než tato slova samotná, např.: „back“ se pojí s at, down, from, into, on. Všechna tato slova se vyskytují v hojnější míře než „back.“ Podobně je to i s „downward“ kolokacemi. Jsou to slova, která se běžně pojí se slovy používanými v menší míře než jsou používána ona samotná. Sinclair tyto dvě kategorie striktně rozděluje a tvrdí, že složky „upward“ kolokací (povětšinou předložky, příslovce, spojky, zájmena) mají sklon k tvoření gramatických rámců, zatímco složky „downward“ kolokací (povětšinou podstatná jména a slovesa) nám naopak podávají sémantickou analýzu slova.

1.1.3 Sémantický přístup

Tento přístup jde dál než kam zasahuje pouhé zkoumání kolokací a snaží se určit jejich konkrétní podobu. Jeho zastánci se snaží kolokace zkoumat ze sémantického hlediska, tedy odděleně od gramatiky. Hlavním cílem je zjistit, proč slova kolokují s určitými jinými slovy, např. proč můžeme říci blondřaté vlasy, ale ne „blondřaté“ auto. Tato otázka zůstává pro lingvisty výzvou i dnes.

Použití sémantického kritéria můžeme najít u **Cruse** (1986: 37-41), rozlišuje:

- 1) **idiomy** (lexikálně komplexní jednotky, které konstituují “samostatnou minimální sémantickou jednotku”)
- 2) **kolokace** (sekvence lexikálních jednotek, které se obvykle vyskytují pospolu, kde každá jedna lexikální jednotka sama o sobě

je lexikálním konstituentem). Také uvádí “**vázané kolokace**” (bound collocations). Jsou to výrazy, jejichž jednotlivé konstituenty se od sebe nerady oddělují, nerady pouštějí jiná slova mezi sebe. Tyto kolokace Cruse uvádí jako hraniční oblast, která má velice blízko k idiomům (!).

Podobný pohled se objevuje i v „**Oxford Dictionary of Current Idiomatic English**, Vol. 2, který pracuje s kontinuem “**idiomy**” – “**neidiomatická spojení**” a rozlišuje:

- 1) **idiomy**
  - a) ryzí (naprosto ustálené)
  - b) obrazné (které připouštějí určitou obměnu).
- 2) **kolokace** (neidiomatická spojení) rozděluje na:
  - a) “restriktivní” (nebo-li “poloidiomy”), které připouští “určitý stupeň lexikální variability”
  - b) “volné”, kde se jednotlivé prvky libovolně kombinují a používají se běžně a v pravém slova smyslu (doslovně).

1.1.4 Strukturální přístup

Podle tohoto přístupu je kolokace určena strukturou a objevuje se ve vzorcích. Proto by součástí zkoumání kolokací měla být i gramatika (Gitsaki 1996), což je ovšem v rozporu s výše zmíněnými přístupy: lexikálním a sémantickým. Lexika a gramatika od sebe nemohou být odděleny, proto dochází k vymezení dvou kolokačních kategorií, které reprezentují dva rozličné ale zároveň navzájem související aspekty jednoho jevu. Gramatické kolokace obvykle sestávají ze substantiva, adjektiva nebo slovesa a předložky nebo gramatické struktury jako je například „infinitiv s to“ nebo „vedlejší věta uvozená spojkou that“, např. *by accident, to be afraid that*. Lexikální kolokace neobsahují gramatické elementy, ale jsou kombinací podstatných jmen, přídavných jmen, sloves a příslovcí (Bahns 1993).

Benson, Benson a Ilson (1997) definují kolokace jako „specifikované, identifikovatelné a opakující se kombinace.“ Ve svém slovníku je dělí do dvou skupin: **gramatické** a lexikální kolokace. První kategorie sestává z hlavního slova (podstatného jména, přídavného jména, slovesa) a předložky nebo „to+infinitiv“ nebo „větou uvozenou „that“ a je charakterizována 8 hlavními typy kolokací:

G1= podstatné jméno + předložka: např. *blockade against, apathy towards*

G2= podstatné jméno + „to-infinitiv“: např.

He was a fool to do it. They felt a need to do it.

G3= podstatné jméno + „vedlejší věta uvozená spojkou that“: např.

We reached an agreement that she would represent us in court.

He took an oath that he would do his duty.

G4= předložka + podstatné jméno:

by accident, in agony

G5= přídavné jméno + předložka:

fond of children, hungry for news

G6= přídavné jména + „infinitiv s to“:

it was necessary to work, it's nice to be here

G7 = přídavné jméno + „vedlejší věta uvozená spojkou that“:

she was afraid that she would fail,

G8 = 19 různých slovesných vzorů v angličtině:

sloveso + to-infinitiv (*they began to speak*)

verb + holý infinitiv (*we must work*) atd.

Lexikální kolokace neobsahují předložky, infinitivy nebo vztažné věty, ale sestávají z podstatných jmen, přídavných jmen, sloves a příslovcí. Dle BBI je můžeme rozdělit do 7 skupin:

L1= sloveso (které znamená tvoření/vznik či činnost) + podstatné jméno/zájmeno/předložková vazba: např. *come to an agreement, launch a missile*

L2= sloveso (znamenající ukončení, zrušení) + podstatné jméno: např. *reject an appeal, crush resistance*

L3= [adjektivum + substantivum] nebo [podstatné jméno užito atributivně (v přívlastku) + podstatné jméno]: např. *strong tea, a crushing defeat, house arrest, land reform*

L4 = podstatné jméno + sloveso, které pojmenovává činnost, která je prováděna designátem tohoto substantiva: např. *bombs explode, bees sting*

L5 = kvantifikátor + podstatné jméno: např. *a swarm of bees, a piece of advice*

L6 = příslovce + přídavné jméno: např. *hopelessly addicted, sound asleep*

L7 = sloveso + příslovce: např. *argue heatedly, apologize humbly*

Hill (str. 4) klasifikuje různé druhy kolokací, a to podle **kombinatoriky slovních druhů**:

- a) sloveso + podstatné jméno: *make a mistake*
- b) přídavné jméno + podstatné jméno: *heavy traffic*
- c) příslovce + sloveso: *totally misunderstand*
- d) příslovce + přídavné jméno: *extremely generous*
- e) přídavné jméno + předložka: *guilty of (-ing)*
- f) podstatné jméno + podstatné jméno: *a ceasefire agreement*

Hill (str. 4 – 5) rozděluje kolokace také podle **četnosti výskytu** na:

- a) ojedinělé (jedinečné) kolokace (unique collocations): *foot the bill, shrug one's shoulders*
- b) ustálené, pevné kolokace (strong collocations) - v těchto kolokacích se slova často pojí např. *trenchant criticism, rancid butter*

- c) flexibilní (slabé) kolokace (weak collocations) – do této skupiny patří slova, která se objevují s větším než jen náhodným výskytem – *blue shirt, good food*
- d) středně ustálené kolokace (medium-strength collocations) – např. “*He’s recovering from a major operation.*” Tato komplexní, středně ustálená kolokace se skládá z tří jednotlivých kolokací: *recover from, a major operation* a z celého výrazu *recover from a major operation*. Hill naznačuje, že studenti angličtiny pravděpodobně znají oba dva komponenty, ale asi by nebyli schopni takovouto kolokaci vytvořit. Také poukazuje na to, že pro studenty angličtiny je právě tato část kolokací nejdůležitější pro dosažení plynulosti v mluveném i psaném projevu, neboť převážná většina všech kolokací se řadí do této skupiny.

Zdůrazňuje jejich zásadní důležitost při výuce cizího jazyka, který nesestává z jednotlivých slov, ale z celých slovních spojení, která mohou být složena i ze 6 a více slov (viz příklad *recover from a major operation*).

1.1.5. Síla a ustálenost kolokací

Carter (1987) se na kolokace dívá následujícím způsobem. Kolokace je skupina slov, která se opakovaně objevují v jazyce vedle sebe. Souhlasí s Bensonem v tom ohledu, že existují gramatické kolokace, které vycházejí z mluvnického vztahu mezi slovy a lexikálními kolokacemi, která pramení nejenom z gramatického vztahu, ale nejvíce ze současného výskytu lexikálních jednotek v určitém okolí. Plnému počtu slov, která mohou kolokovat se slovem X, se říká „shluk (cluster)“ slova X. Také zdůrazňuje, že určité prvky shluku jsou důležitější než ostatní, což znamená, že je pravděpodobnější, že právě tyto prvky se budou objevovat se slovem X. Carter rozděluje kolokace na čtyři kategorie v závislosti na tom, jak jsou vymezená:

- 1) **nerestriktivní** - volně kolokují s řadou lexikálních jednotek

take a look/a holiday/a rest/a letter/time/notice/a walk

- 2) **polo-restriktivní** - počet vhodných substitucí, které mohou nahradit

prvky kolokace, je omezenější:

harbour doubt/grudges/uncertainty/suspicion

3) **běžné** - jejich prvky pravidelně kolokují

unrequited love, lukewarm reception

4) **restriktivní** - jsou ustálené a nezměnitelné, např. *dead drunk, pretty sure*.

Carter rozlišuje „klíčová“ („core“) a „okrajová“ („non-core“) slova a tvrdí, že čím blíže středu se lexikální jednotka nachází, tím častěji kolokuje. „Klíčová“ slova se v jazyce nacházejí blíže středu než slova ostatní, „okrajová“ mohou být tudíž formulována nebo nahrazena „klíčovými“ položkami, např. *eat* je „klíčovým“ slovem pro *gobble, dine, devour, stuff, gormandize*, protože jeho význam je základním významem všech slov ve skupině, ale tento vztah není oboustranný. Podle Cartera jsou slova rozeseta v kontinuu „klíčové–okrajové“ a jejich pozice na této stupnici určuje jejich kolokabilitu. Čím blíže středu kontinua se slovo nachází, tím častěji kolokuje, např. *bright > radiant > gaudy*

bright: sun/light/sky/idea/colour/red/future/prospects/child

radiant: sun/light/smile

gaudy: colour

(podle Malgorzata Martyńska, str. 5)

Malgorzata Martyńska ve své práci na str 3 – 4 uvádí další pohled, který zastává Kjellmer (1990). Ten se snaží určit, **do jaké míry jsou jednotlivé slovní druhy svou povahou „kolokační“ či naopak** (tedy „sílu“ kolokace, která není vzájemná – jsou slova, která se pojí častěji než jiná). Výsledky jeho zkoumání ukazují, že členy, předložky, látková podstatná jména a substantiva v jednotném čísle stejně tak jako základní tvary sloves jsou ve své podstatě kolokační, zatímco přídavná jména, jedinečná vlastní jména a příslovce nejsou. Kjellmer tvrdí, že anglická slova jsou rozeseta v celém kontinuu, které se rozprostírá od položek, jejichž kontextuální okolí je naprosto předvídatelné až k položkám, jejichž kontextuální okolí je naprosto nepředvídatelné. Podle těchto výsledků má mnoho slov sklon k tomu objevovat se na začátku kontinua, což může být také popsáno jako míra ustálenosti kolokace. Potom tu je škála, která se rozprostírá od volných, nerestriktivních kombinací až k plně

ustáleným a neměnným. Podle C. Gabrielatose, str. 4, definuje Kjellmer v publikaci z roku 1994 (xiv&xxxiii) kolokace jako “opakovaně se objevující sekvence jednotek, které jsou gramaticky dobře zformované”. Výraz “kolokace” je potom použit jako zastřešující pojem a “idiom” uvádí jako “podtřídu patřící do třídy kolokací”. Dle něj je idiom “kolokací, jejíž význam není možné odvodit od složeného významu jednotlivých konstituentů.”

BBI (1986: 252 -254) rozlišují 5 skupin “lexikálních kombinací”:

- a. „volná spojení slov” (jejich komponenty jsou v nejvolnějším spojení vzhledem ke kombinování s ostatními lexikálními jednotkami)
- b. “idiomy” (“relativně ustrnulé výrazy, jejichž význam neodráží význam jejich jednotlivých částí”)
- c. “kolokace či ustálené/opakovaně se vyskytující kombinace” (volně spojené kombinace slov – na pomezí volných spojení a idiomů)
- d. “přechodné kolokace” (na pomezí idiomu a kolokace – jsou ustrnulejší než běžné kolokace, význam celého výrazu se blíží významu naznačovanému jednotlivými slovy)
- e. “složeniny” (lexikální výrazy sestávající z více než jednoho slova).

1.1.6 Nesrovnalosti v některých pohledech a rozdělení

Pohledů a zpracování je tedy mnoho a stejně tak jsou mezi nimi mnohé nesrovnalosti, (které nevycházejí z „neznalosti věci“, ale spíše samotného pojetí či koncepce kolokací). Většinou se jedná o nesrovnalosti v oblasti „síly“ kolokací (tedy rozlišování co je kolokace, jak silná apod., a co už je idiom. Několik příkladů (podle C. Gabrielatos, str. 5):

- 1) Co BBI (1986) nazývají volnými spojeními slov, je v ODCIE 2 označeno jako “volné kolokace” (open collocations).
- 2) BBI (1986) a Cruse (1986) používají téměř identickou definici pro “složeniny” a “idiomy”

- 3) Cruse (1986) a ODCIE2 označují kolokace jako neidiomatická spojení, kdežto BBI(1986) vidí kolokace a idiomy jako 2 skupiny, které se navzájem prolínají. Jones & Sinclair (1974) a Nattinger a DeCarrico (1992: 20 a 181) představují idiomy jako jednu ze skupin kolokací
- 4) Nattinger & DeCarrico (1992: 178) uvádí "*kick the bucket*" jako příklad kolokace. Na druhou stranu ODCIE2 (xii) a Cruse (1986: 37) uvádí ten stejný příklad jako typický idiom (ODCIE2 jej označuje jako ryzí idiom).

1.1.7. Závěr - význam studia kolokací

Přestože se kolokace staly předmětem lingvistických studií teprve nedávno, přitahují rostoucí zájem ze strany mnohých lingvistů a jsou definovány různými způsoby. Kromě toho neexistuje žádná vyčerpávající a jednotná definice či kategorizace kolokací. Tudíž se zdá, že je to jedna z nejproblematictějších oblastí slovní zásoby, kde dochází k mnohým chybám – a to zvláště u žáků učících se angličtině jako druhému jazyku. Lingvisté se shodují, že tato sféra slovní zásoby byla dlouhá léta opomíjena. Zdůrazňují, že pro studenty cizího jazyka není dostačující učit se izolovaná slova, neboť slova sama o sobě nezajistí plynulé a přirozené používání cizího jazyka. Pro člověka učícího se cizímu jazyku je naprosto nezbytné vědět, jak se slova spojují v logické celky a která slova k sobě lnou více než ostatní. Už od začátku studia cizího jazyka je velice důležité učit se celá slovní spojení, nejenom jednotlivá slova. Studenti by také měli rozšiřovat svou slovní zásobu kolokací, což v konečném důsledku povede k větší přesnosti a autenticitě jejich promluvy.

Dle mého názoru je nejsrozumitelnější a nejpřehlednější model, kde je zastřešujícím pojmem kolokace a jednou její skupinou jsou idiomy. Je to vskutku tak, že slova se navzájem spojují v předvídatelných i nepředvídatelných kombinacích, které jsou rodilému mluvčímu naprosto známé a automaticky je používá. Pro nás, kteří se tomuto jazyku učíme, je to otázkou studia – načítání literatury v originálu, učení se typickým idiomatickým slovním spojením, atd.

1.1.8 Rozbor excerpovaných kolací – z hlediska síly jejich vazeb

Spíše než o rozbor se jedná o komentář. Výše uvedená hlediska postihují jednotlivé aspekty kolokačních vazeb, nicméně nejsou jednotná a dá se i předpokládat, že se patrně ještě objeví další pohledy možného zkoumání. Je tedy poměrně těžké vybrat jedno hledisko a materiál podle něj rozebrat. Další nevýhodou je skutečnost, že nejsem rodilý mluvčí a hůře se mi určuje, kde v určitém kontinuu „volné vazby – idiomy“ se daný výraz přesně pohybuje, pokud toto kontinuum zahrnuje více skupin (viz . BBI, Hill, Carter).

Nejpříjemnější a nejpraktičtější (i pro běžné studenty) mi připadá přístup **Oxford Dictionary of Current Idiomatic English**, Vol. 2, podle kterého se dá celkem snadno určit, do které skupiny zkoumaný výraz spadá. Při jeho aplikaci na nalezená excerpata lze říci, že naprostá většina z nich skutečně spadá do oblasti kolokací, z toho více než polovina jsou kolokace „volné“ – tedy obměnitelné, zachovávající si svůj původní význam, jedná se o slovesné i jmenné vazby: *meaning of life / part of life / cycle of life*; a v podstatě o všechny adjektivní. Často se však vyskytují i kolokace restriktivní: např. *gift of life* = to give life, to conceive a child(?), *loss of life* = death, to die). Velkou roli hraje a) kontext kolokace a b) význam slova „life“.

1.2 Praktický rozbor kolokací

1.2.1 Význam slova LIFE

Slovník Oxford Collocations uvádí 6 významů slova **life**:

- 1) **living things**
- 2) **existence**
- 3) **period between birth and death**
- 4) **activity in the world**
- 5) **way of living**
- 6) **liveliness**

Dá se říci, že se toto slovo vyskytuje v nalezených kolokacích ve všech uvedených významech. Velký vliv na výskyt podle významu má i zdroj, ve kterém se kolokace nachází. Viz dále.

1.2.2 Zdroje zpracovávaných kolokací LIFE

V této části se budu zabývat výskytem kolokačních spojení se substantivem „life“ v jednotlivých zdrojích v porovnání s utříděním v Oxford Collocations Dictionary. Při porovnání výskytu v závislosti na zdroji zmíním i obsahovou stránku slova „life“, které se v tomto zdroji převážně vyskytuje.

Jedná se o výběr z kolokací, jejichž výčet není úplný. Pokrytí kolokačních vazeb se substantivem „life“ se samozřejmě v různých zdrojích liší. Překvapující je fakt, že se v novinách nevyskytuje více zajímavých adjektivních kolokačních spojení. Napadlo mě porovnat získané údaje z novin i s některým méně seriózním zdrojem – např. bulvárním plátkem. I když by to bylo pro moji práci po praktické stránce nesporně přínosem, myšlenku jsem zavrhla poté, co jsem si ovšem otevřela oficiální internetovou stránku jednoho tabloidu. Tento zdroj mi nevyhovuje obsahově, (většina článků a informací v nich obsažených poměrně plytká a obscénní). Přesto se však domnívám, že by určitou pozornost zasluhoval a právě pro „velmi neformální“ a „velmi současnou“ angličtinu by mohl být zajímavým zdrojem studia nejen kolokací.

Mírně mě překvapilo, že se v mnou nalezených excerptech nevyskytovalo více příkladů adjektivních kolokačních spojení, která by odkazovala na virtuální svět a svět počítačů: např. *cyber life*, ...

grab an extra life (Spray it and jump to the next ledge and grab the **extra life**.)

online life (Social networking will become a ubiquitous feature of **online life**.)

a) vlastní excerpta

Následující seznam je **seznamem vlastních excerpt** sesbíraných z nejrůznějších zdrojů různých žánrů – novinové články, odborné časopisy, beletrie. (Podrobné uvedení excerpt viz část IV Přílohy).

JMENNÉ VAZBY

the prime of l. / sign of l. / the rest of sb. 's l. / way to l. / the source of l. / the God of sb. 's l. / road to l. / fountain of l. / the breath of l. / full of l. / way of l. / purpose in l. / thread of l. / rest of one's l. / power of l. / gate to l. / worries about l. / days of l. / pleasures of l. / source of l. / bread of l. / loss of l. / things of l. / part in l. / message of l. / necessities of l. / manner of l. / gift of l. / the Word of l. / the tree of l. / depiction of l. / standard of l. / respect for l. / story of l. / observations of l. / chronicle of l. / documentation of l. / reality of l. / view of l. / account of l. / quality of l. / studies of l. / orientation to l. / memoir of l. / command of l. / sphere of l. / vision of l. / constants of l. / sorrows of l. / increments of l. / tempo of l. / end of l. / expansion of l. / facts of l. / aspects of l. / conduct of l. / return to l. / spice of l. / pace of l. / portrait of l. / things in l. / appetite of l. / celebration of l. / happiness in l. / point in l. / path in l. / month of l. / perspective on l. / matters of life and death / demands of l. / stage of l. / year of l. / hour of l. / day of l. / prospect of l. / meaning of l. / part of l. / cycle of l. / sweetness of l. / extremes of l. / spark of l. / beginnings of l. / moment in l. / arrival in l. / forms of l. / pattern of l. / point of l. / lease of l. / potential for l. / achievement in l. / effect on l. / chances of l. / dream of l. / the midst of l. / standards in l. / commercialisation of l. / proliferation of l. / niche for l. / areas of l. / hurly burly of l.

SLOVESNÉ KOLOKACE

give l. / spend l. / save l. / make l. (miserable) / pledge one's l. / eat l. / lead away from l. / choose l. / restore to l. / pay with l. / flee for l. / take away l. / plead for l. / devote one's l. / fill one's l. with / come back to l. / lead to l. / save l. / restore one's l. / shorten one's l. / make l. (short) / spare l. / find l. / face l. / consult l. / have l. / end one's l. / control l. / promise l. / enjoy l. / feel l. (slipping away) / regain l. / enter l. / rise to l. / live l. / spring to l. / bring l. / risk one's l. / reveal l. / leave l. / breathe l. into / begin l. / pursue l. / lead l. / come to l. / connect with l. / constitute l. / reverberate through sb.'s l. / live out l. / mine one's l. / engage with l. / scar l. / affect l. / make l. / chronicle l. / recount l. / give meaning to l. / relish l. / explore l. / get used to l. / capture l. / reward l. / judge l. / be happy with l. / condemn l. / start l. / get a l. / complain of l. / bring back to l. / sentence to l. / lose l. / describe l. / make st. of l. / understand l. / sort out one's l. / relive l. / explode into l. / mean l. / extend l. / concentrate on l. / imagine l. / manage one's l. / think of l. / keep l. / be life and line / know about l. / run for l. / want from l. / change l. / go from l. / love l. / abandon l. / harm l. / wipe out l. / experience l. / embrace l. / be replaced by l. / poison l. / haunt l. / distort l. / get into l. / celebrate l. / signal l. / sustain l. / add (years) to l. / adapt for l. / support l. / speak about l. / rebuild l. / find l. / harbour l. / owe l. / get l. back / ruin l. / destroy l. / threaten l. / imitate l. / jail for l. / pay with one's l. / bustle with l. / seem concerned with one's l. / improve l.

ADJEKTIVNÍ KOLOKACE

animal l. / human l. / long l. / prosperous l. / troubled l. / hard l. / present l. / righteous l. / useless l. / easy l. / disgusting l. / eternal l. / new l. / true l. / immortal l. / Christian l. / bodily l. / full l. / real l. / quiet l. / lazy l. / peaceful l. / godly l. / civilian l. / holy l. / turbulent l. / imperial l. / unconsulted l. / seagoing l. / dog's l. / devout l. / inside l. / better l. / charmed l. / private l. / person's l. / modern l. / old l. / new l. / Roman l. / rare l. / adventurous l. / examined l. / domestic l. / professional l. / still l. / Jewish l. / communal l. / literary l. / contemporary l. / subsequent l. / wonderful l. / religious l. / political l. / magnificent l. / good l. / own l. / public l. / naval l. / cultural l. / commercial l. / social l. / American l. / intellectual l. / individual l. / allotted l. / academic l. / scholarly l. / shameful l. / ebbing l. / intimate l.

/ double l. / Canadian l. / German l. / autonomous l. / past l. / suburban l. / peripatetic l. / everyday . / Russian l. / (un)married l. / worthless l. / metropolitan l. / reclusive l. / middle l. / low l. / cloistered l. / healthy l. / seizure-free l. / unenjoyed l. / clinical l. / useful l. / mental l. / personal l. / sensual l. / ordinary l. / entire l. / hidden l. / protected l. / plagiarized l. / condemned l. / extraordinary l. / balanced l. / standard l. / brilliant l. / city's l. / working l. / short l. / competitive l. / overexposed l. / happy l. / whole l. / sexual l. / transgendered l. / cushy l. / normal l. / daily l. / adult l. / late l. / later l. / early l. / young l. / fetal l. / gerbil l. / brief l. / sheltered l. / sedentary l. / dear l. / other l. / precious l. / the same l. / woman's l. / ordered l. / active l. / successful l. / unconscious l. / former l. / simpler l. / microbial l. / healthier l. / watery l. / alien l. / extra-terrestrial l. / remarkable l. / wildlife / marine l. / medieval l. / court l. / plant l. / family l. / home l. / office l. / secret l. / convict l. / city l. / outdoor l. / business l. / mainstream l. / shelf l. / parent's l. / lush l. / second l. / online l. / afterl. / battery l. / nomadic l. / creative l. / culinary l.

Přestože se obecně v excerptech pouze výjimečně vyskytovaly sémanticky zajímavá kolokační spojení, několik se jich přece jen našlo. Opravdu mě překvapilo, že zvláště v novinách se nevyskytovala taková přídavná jména či slovesa, která by okamžitě upoutala pozornost. Následují již zmíněné výjimečné případy.

Příklady:

explode into life (Still young at 24, but in the seventh year of a career that has finally **exploded into life**, Roland Bianchi scored 18 goals to help Reggina stay in Serie A last season.)

kick into life (Yanto kicked the bike into life, did a quick turn and, exhaust roaring and rear tyre screeching, departed towards Purton.)

turbulent life (The Flying Scotsman is the story of the turbulent life of cyclist Graeme Obree, who built his own bike from washing-machine parts and rode to world championship gold.)

Tyto tři příklady odkazují na akci, která je velice dynamická a vyžaduje velké úsilí a aktivitu.

transgendered life (The whole premise of *There's Something About Miriam* was not a celebration of **transgendered life**.)

cushy life (Mark took part because he “wanted people to see that it's not a **cushy life** being a surgeon”.

U předposledního příkladu bych se ráda zastavila. Toto slovní spojení “*transgendered life*“ mě zaujalo nejvíce ze všech a to nejenom obsahovou stránkou, ale i stránkou formální. Na tomto adjektivu pojícím se se substantivem *life*, vidíme produktivní rys anglického jazyka v tvoření nových slov vzhledem k narůstající potřebě pojmenovávat nové skutečnosti, které se začínají objevovat v hojnější míře a o kterých se víceméně začíná otevřeně hovořit. Také můžeme vidět tendenci anglického jazyka vyjádřit se co nejpreciznějším způsobem, pokud možno za použití jednoho slova, přičemž v češtině bychom tento koncept museli popsat vedlejší větou.

V kolokacích se substantivem *life* se hojně vyskytují **přivlastňovací zájmena**, která **upřesňují, konkretizují a zintenzivňují** význam samotného slova *life*. Převážně se to týká dvou konkrétních zájmen a to „my“ a „his“:

Jmenné vazby

- *The Lord struck Uzziah with a dreaded skin disease that stayed with him the rest of **his** life.*
- *...the sorrows of **his** own home life...*
- *... the actual story of **his** life...*
- *I looked more revolting than at any other point in **my** life...*
- *varying demands of **their** daily life...*
- *This is all I have wanted every day of **my** life...*

Adjektivní kolokace

- *... I will dedicate him to You for **his** whole life...*
- *let them enjoy **their** hard life...*
- *For even if you have ten thousand guardians in **your** Christian life,...*

- ... *in our* bodily life...
- *Your* real life is Christ and when He appears, ...
- She remained averse... throughout *her* troubled life, ...
- ... describing *his* brilliant new life in ...
- But I had never had company like her *my* whole life long.
- He has spent *his* adult life in the heart of England,...
- I said a baby would be a novelty in *my* sheltered life...
- *His* sedentary life and...

Slovesné kolokace

- He spent *his* life in fellowship with God, ...
- You have done me a great favour and saved *my* life.
- I will pledge *my* own life...
- Elijah was afraid, and fled for *his* life...
- Ezra had devoted *his* life to ...
- ... but You restored *my* life...
- ... and weeping has shortened *my* life...
- ... because he risked *his* life...
- ... “much easier to live out *my* life ... “
- ... we spend *our* lives ...
- I couldn't imagine *my* life as ...
- „They saved *your* life!“ ...

Dále se budu zabývat výskytem vlastních sebraných excerpt v jednotlivých zdrojích v závislosti na obsahové stránce slova life.

1, British Medical Journal

Z povahy informací obsažených v tomto časopise a vzhledem k obsahu a zaměření tohoto periodika i na základě nalezených excerpt jasně vyplývá, že nejzastoupenější skupinou kolokačních spojení se substantivem „life“ je

podle výčtu kolocí v Oxford Collocations Dictionary skupina označená jako „**period between birth and death.**“ - *stages of life / year of life/ months of life/ hours or days of life / the beginnings of life/ early life/ mid-life/ adult life/ brief lives/ fetal life.*

Nezanedbatelné množství kolokačních spojení spadá do skupiny označované jako „**activity in the world**“: *family life / daily life / sexual life / married life / everyday life / real life.*

Také jsou zde zastoupena spojení páté skupiny s názvem „**way of living**“, kterých je už ale o poznání méně: *the quality of life / enjoy life / normal life.*

2, Daily Telegraph

Kolokační spojení se substantivem *life* se vyskytují ve více či méně stejné míře - co se týče prvních pěti skupin. (Pozn. Z tohoto deníků jsem příliš excerpt nečerpala, tudíž můj závěr není příliš směrodatný.)

3, The Good News Bible

Zde se v nejhojnější míře vyskytují kolokační vazby se substantivem „*life*“ spadající především do dvou skupin: „*existence*“ a „*way of living*“. V téměř těsném závěsu je to skupina třetí: „*period between birth and death*“:

„**existence**“: *immortal life / eternal life / spare life / restore life / save life / give life / the source of life / a fountain of life / sign of life*

„**way of living**“: *troubled life / hard life / useless life / righteous life / easy life / disgusting life / Christian life / quiet life / peaceful life / lazy life / godly life / holy life / full life / worries about life / pleasures of life / love life / have life / enjoy life*

„**period between birth and death**“: *short life / present life / whole life / in the prime of life / the rest of life / days of life / devote life / spend life / shorten life*

4, The Guardian

V listu Guardian se vyskytují především kolokační spojení čtvrté, třetí, druhé a také páté skupiny, což znamená „activity in the world“, „period between birth and death“, „existence“ a „way of living“. Také se tam vyskytly dva případy, které se dají zařadit do skupiny šesté „liveliness“:

„activity in the world“: *modern life / cultural life / personal life / public life / business life / private life / everyday life / intimate life / celebration of life*

„period between birth and death“: *rest of life / point in life / sentence to life (in prison) / spend life / short life / working life / later life*

„existence“: *evidence of life / start life / lose life / come to the end of life*

„way of living“: *happiness in life / charmed life / brilliant life / relive life / ordinary life / make life*

„liveliness“: *explode into life / breathe life into*

5, The Independent

V tomto listu spadá drtivá většina nalezených excerpt do skupiny

„way of living“: *full and active life / simpler life / ordered life / harm life / wipe out life*

6, The Times

V deníku The Times se nejčastěji objevovala spojení typu „activity in the world“ a „way of living“

„activity in the world“: *daily / inside / family / private / modern / office / communal / literary / political / cultural / commercial / social / naval / German / Canadian / married / unmarried / clinical peripatetic / metropolitan / city / public life*

„way of living“: *devout / normal / wonderful / good / shameful / reclusive /*

*cloistered / healthy / seizure-free / useful / ordinary / convict /
balanced / extraordinary / lead / live out / make / relish life*

Rozdělení kolokačních vazeb se substantivem *life* je praktické, ale ne vždy jednoznačné. Významy se často překrývají, mohou patřit do dvou, někdy i tří skupin zároveň.

Při vyhledávání excerpt jsem se nejčastěji setkávala s následujícími slovními spojeními:

- *modern life*   - *start life*   - *save life*   - *new life*
- *lead life*   - *normal life*   - *live life*

Ve svém výzkumu jsem se setkala s neustáleností písemné realizace následujících slov pojících se se substantivem *life*, pravděpodobně koexistují vedle sebe a jsou tedy variantami jednoho konceptu:

mid life   *x*   *mid-life*
plant life   *x*   *plant-life*

b) porovnání kolokací uvedených ve slovnících

1, Oxford Collocations

V tomto slovníku můžeme najít následující kolokace substantiva *life*:

1 living things

- ADJ.: *intelligent / animal / bird / human / insect / marine / plant l.*
- LIFE + NOUN: 1. *form / cycle*

2 existence

- VERB + LIFE: *lose / bring sb back to / restore sb to / cling to / fight for / risk / save / spare / give / lay down / sacrifice / claim / cost / end / take / start l.*
- LIFE + VERB: *be lost*

- LIFE + NOUN: 1. *assurance / insurance*
- PHRASES: *an attempt on sb's l. / in fear for/of your l. / life after death / loss of l. / the right to l. / signs of l.*

3 period between birth and death

- ADJ.: *long / short / entire / whole / early / adult / later / past / previous / future / next / working l.*
- VERB + LIFE: *go through / live / spend / shorten / prolong / dedicate / devote l.*
- LIFE + NOUN: 1. *history / story / membership / imprisonment / sentence / expectancy / span (also lifespan) /*
- PHRASES: *at sb's time of l. / the end of your l. / late in l. / the ... (např. fright, love) of your life / a phase/stage in/of (your) l. / the prime of l. / the remainder /rest of your life*

4 activity in the world

- ADJ.: *daily / day-to-day / everyday / real / modern / personal / private / inner / family / married / social / love / sex / public / academic / business / cultural / economic / intellectual / political / professional / school / city / village l. atd.*
- VERB + LIFE: *build / rebuild l.*
- PHRASES: *an attitude to life / an outlook on life/view of l. / a love of l. / see sth of l. / the ... side of l. / want sth from/in/out of l.*

5 way of living

- ADJ.: *good / happy / lonely / miserable / sad / unhappy / hard / easy / active / busy / hectic / exciting / full / peaceful / quiet / normal / ordinary / healthy / sheltered / double l.*
- VERB + LIFE: *have / lead / live / enjoy / change / dominate / take over / ruin l.*
- PHRASES: *build/make/start a new l. / the high l. / live/enjoy l. to the full / live a l. of ... / a/the pace of l. / the quality of l. / way of l.*

6 liveliness

- VERB + LIFE: *come to / breathe / bring sth to / inject / burst/hum/team with l.*
- PHRASES: *full of l.*

2, BBI Dictionary of English word combinations

life: *lead a l. / prolong / save / spare a l. / devote one's l. (to smt.) / live one's l (doing smt.) / spend one's life (doing smt.) / give / lay down / sacrifice / lose / risk one's l. / claim / snuff out / take a l. / ruin smb. 's l. / bring / restore smb. to l. / come to l. / take on l. / the accused got l. („the accused was sentenced to life imprisonment“) start (a new) l. / make (a new) l. for oneself / breathe (new) l. into smt. / infuse (new) l. into smt. / bring back to l. / stake one's l. on smt. / pester the l. out of smb. / get a l.!*

active / busy / hectic / exciting / charmed / full / good / happy / idyllic / easy / peaceful / quiet / serene / sheltered / simple / ascetic / austere / cloistered / monastic / difficult /hard / miserable / tough / dull / lonely / solitary / unhappy / dissipated / dissolute / stormy / turbulent / long / short / daily / everyday / modern / campus / city / country / rural / suburban / village / civilian / political / public / nomadic / smb. 's family / home / love married / personal / private / sex / social / animal/ bird / human / marine / plant / adult / shelf

in the prime of l. / the facts of l. / to show signs of l. / a way of l. / a matter of l. and death / full of l.

3, LTP Dictionary of Selected Collocations

life (way of life): *disrupt / enjoy / hanker after / lead / live / pursue / ruin / spoil l.*

active / adventurous / blameless / boisterous / busy / dangerous / dull / eccentric / exciting / exemplary / frivolous / full / hard-working / hectic / humdrum / idyllic / industrious / lazy / lonely / placid / quiet / secluded / sedentary / selfish / sociable / solitary / strenuous / useful / useless / varied / virtuous l.

pleasures of / quality of / university of / way of l.

life (life history): *blight / enrich / have / ruin l.*

agreeable / (un)comfortable / decent / difficult / dull / easy / (un)eventful, fascinating / frustrating / good / hard / harsh / idyllic / (un)interesting / miserable / narrow / obscure / (un)pleasant / rewarding / satisfactory / satisfying / sheltered / wretched l.

fabric of / turning-point in l.

4, Dictionary of English Collocations based on Brown Corpus

life *l. after / l. and activities / l. and death / l. and limb / l. as / l. at / l. class l. expectancy of / l. history / l. in / l. insurance / l. liberty / l. magazine / l. of / l. of chicken / l. of congregations / l. of the community / l. of the streets / l. of this city / l. on / l. on earth / l. savings / l. situation / l. styles / l. with father / a l. of / American l. / animal l. / as l. / by l. / child's l. / community l. / congregational l. / cultural l. / cultural l. of / early l. / economic l. / emotional l. /*

everlasting l. / everyday l. / family l. / for l. / from l. / her l. / his l. / home l. / human l. / in l. / intellectual l. / into l. / its life / its life history / making l. / man's l. / married l. / metropolitan l. / moral l. / my l. / new l. / no l. / of l. / of l. and death / of l.in / of l. on / on l. / one's l. / own l. / political l. / private l. / public l. / real l. / religious l. / rural l. / shelf l. / social l. / social l. in / social l. of / spiritual l. / the l. and times of / the l. class / the l. eternal / the l. of / the l. of the church / their l. / this l. / to l. / to l. imprisonment / urban l. / was l. / what l. / whole l. / whose l. / wild l. / with l. / your l. / a better l. / a man's l. / a new l. / all his l. / belongs to l. / came to l. / come to l. / dry of l. / for his l. / for the life of / from the l. / gave his l. / gave his l. to / his own l. / in a l. / in American l. / in everyday l. / in his l. / in its l. / in my l. / in real l. / in the l. / in the l. of / into the l. of / joy of l. / loss of l. / of a l. / of American l. / of her l. / of his l. / of human l. / of human l. on / of modern l. / of social l. / of the l. / of the l. of / of your l. / on human l. / outlook on l. / restoring to l. / Sam Rayburn's l. / the same l. / the shelf l. / the storage l. of / time of l. / to a l. of / to the l. of / waiting for l. / way of l. / way of l. in / your whole l. / a fact of l. / a matter of l. and death / a way of l. for / common way of l. / live out his l. / new ways of l. / the facts of l. / the necessities of l. / the tree of l. / time in his l. / to improve the l. / to save the l. / to save the l. of / year of his l. / years of his l. / years of married l. / your way of l. / a new way of l. / a new way of l. / contribute to the cultural l. of the state / is a fact of l. / last years of his l. / passed from death / the rest of his l. / the time of his l. / to extend the storage l. of / the Lord is the strength of my l. / that he gave His only begotten Son that whosoever believeth in Him should not perish but have everlasting l. / God so loved the world that He gave His only begotten Son that whosoever believeth in Him should not perish but have evelasting life

5. „Znáte anglická přídavná jména?“

Klégr a Hronková uvádějí ve své příručce tyto kolokace:

life: *academic / active / ascetic/ austere/ aimless / carefree / careless / troublefree / footloose and fancy free / god-fearing / rich / high / stormy / tempestuous / turbulent / boisterous / emotional / long / adventurous / previous / l. so far / adult / precious / spiritual / double / bare / economic / musical / idyllic / intensive / intimate / barren / monotonous / calm / peaceful / placid / quiet / serene / cat's / beautiful / short / cultural / easy / human / marital / married / conjugal / city / town / love / bachelor's / marine / sea / moral / straight / upright / intellectual / strenuous / dangerous / perilous / debauched / frivolous / immoral / loose / disorderly / useless / joyless / night / nomadic / new / boring / tedious / civilian / civic / ordinary / plain / lonely / solitary / personal / hard-working / industrious / full / fertile / sex(ual) / comfortable / easy / political / l. after death / hermit's / pleasure-seeking / sybaritic / ancient / practical / real / empty / misspent / wasted / licentious / simple / agreeable / enjoyable / pleasant / dog's / joyful / cheerful / family / home / plant / vegetable / varied / dissipated / dissolute / thriftless / disrupted / topsy-turvy / monastic / busy / hectic / sedentary / sweet / sad / dreary / mournful / modest / decent / social / private / contented / satisfied / common / orderly / well-ordered / sober / student's / drab / grey / (un)happy / secret / difficult / hard / harsh / miserable / tough / wandering / artistic / sedentary / settled / cloistered / sheltered / closed / useful / worthwhile / (pre-, post)war / eternal / country / rural / public / merry / village / rustic / inner / army / military / daily / humdrum / workaday / dreamt-up / exciting / fascinating / ruined / desperate / animal / perverted*

6. „Znáte anglická slovesa?“

life: *be destined for / prize / treasure / value / give / put at stake / put in the balance / have a quiet autumn of (one's) l. / be fit for / be suitable for / protect / be a matter of life and death/ be a question of life and death / take leave of / say farewell to / cling to / organize / interfere with (sb's) / disrupt / make a mess of / risk / sacrifice / enrich / threaten / endanger / taste / meddle/interfere in/with / lay down / give (for st) / cope with / face / galvanize (sb) into / burst into / prolong / give (st) a new lease of l. / squander / waste / pass / spend / live (fruitful) / cut off / lose / prepare (sb) for / equip (sb) for / bring (back) to / restore to / put an end to (profligate) / cost (sb) (his) / spend (all) / live (all) / create / enjoy / hanker for / long for / thirst for / make hell of (sb's) / defend / extinguish / snuff out / end / terminate / have fun in / make the best of (one's) l. / owe (one's) l. (to sb) / breathe (new) (into) / lead (busy/peaceful/dog's) / bring / put (some) (into/in) / gamble / stake (on st) / bring (some) (into/in) / put (some) (into/in) / (a crash) claim / start (new)/*

c) zhodnocení ostatních (slovníkových) zdrojů

Při pohledu na jednotlivé slovníkové zdroje lze konstatovat, že asi nejlepší zpracování má Oxford Collocations – poskytuje přehled vazeb v jednotlivých významech slova life a vazby dále rozděluje podle slovních druhů, což je velmi praktické především pro studenty jazyka. Podobný přístup má i LTP Dictionary of Selected Collocations. Pokud by hlediskem mělo být množství uvedených kolokací, pak jsou to jednoznačně české příručky „Znáte anglická přídavná jména?“ a „Znáte anglická slovesa?“. Zajímavým zjištěním při konfrontaci jednotlivých zdrojů je skutečnost, že téměř všude převažují vazby adjektivní – stejně jako v mých excerptech, z čehož vyplývá, že slovo life nejčastěji kolokuje právě s tímto slovním druhem.

2 Morfologické hledisko

V této části se zaměřím na rozbor jednotlivých slovních druhů, které se v kolokacích se slovem „life“ mohou objevit. Podám jejich základní teoretické hodnocení a pak se zaměřím na aplikaci těchto teoretických pohledů v praxi. Proto je tato část teoretická a zároveň praktická – záměrem je lepší orientace a přehled při zpracování.

2.1 SUBSTANTIVA

2.1.1 Teoretický pohled

Substantivum se jako slovní druh vyznačuje:

- a) gramatickými kategoriemi - mezi gramatické kategorie anglického substantiva patří číslo, počitatelnost, určenost, rod a pád
- b) syntaktickými funkcemi ve větě - podmět, předmět, příslovečné určení, jmenná část přísudku, doplněk, přístavek a atribut
- c) významem - označuje především osoby, předměty, látky apod.

a) gramatické kategorie

1) počitatelnost

Podle počitatelnosti se anglická substantiva dělí na:

A) počitatelná, tj. taková u nichž se uplatňuje protiklad jeden: více než jeden

(one book x two books)

Tato substantiva mají dva tvary – tvar singuláru, který označuje jednu entitu a tvar plurálu, který označuje věci několik. Vztahují se k lidem a věcem, které můžeme počítat, což znamená, že při jejich označování můžeme použít číslovky.

B) nepočítatelná, která označují příslušné pojmy jako neohraničené spojité entity (jména látková a četná abstrakta). nichž se protiklad jeden: více než jeden neuplatňuje. Počítatelnost a nepočítatelnost se neomezuje na různá substantiva, nýbrž mnoha substantiv se užívá v některých významech počítatelně, v jiných nepočítatelně.

2) rod

V angličtině hovoříme o tzv. rodu přirozeném, přičemž v zásadě platí, že „osoby mužského pohlaví jsou maskulina, ženského pohlaví feminina a neživotné entity a zvířata neutra.“ (Dušková, str. 83) Rod substantiv se v angličtině projevuje při odkazování – prostřednictvím zájmen (ukazovacích, přivlastňovacích). Z hlediska rozlišení ženského a mužského rodu substantiv můžeme podstatná jména rozdělit do několika skupin:

- a) podstatná jména, která označují osoby lišící se pouze pohlavím – často jsou to různé lexikální jednotky: např. *boy – girl, father – mother...*
- b) podstatná jména obou rodů mají společný základ a liší se pouze sufixem (přechylování). Přechylování je ale v anglickém jazyce velice řídkým jevem. Nejčastěji používaný sufix je „-ess“: *actor --> actress...*
- c) další strategií je používání kompozit, kde se k neutrálně vypadajícímu substantivu přiřadí jedno z následujících slov: *man/woman, gentleman/lady, boy/girl, male/female* či jiné označení rodu např. *male readers – female readers*
- d) mnohá substantiva mohou označovat oba rody (mužský i ženský): např. *cook, cousin, friend, nurse, ...* Jestli se jedná o muže či ženu se většinou dozvídáme z kontextu.

3) pádový systém

Anglický pádový systém se skládá z dvou tvarů – obecného pádu a dnominálního pádu: *pupil – pupil’s (the pupil’s answer)*. Adnominální vztah se u neživotných entit a nižších živočichů vyjadřuje použitím předložkové vazby s „of“: např. *the depth of*

the well, the remains of a Roman fort. Ostatní pádové vztahy jsou řešené pomocí předložek, postavením slov ve větě a rekcí sloves: např. *The nurse handed the doctor a syringe.*

Syntaktické funkci a hlediskům bude věnován prostor v následující části SYNTAKTICKÉ HLEDISKO (výskyt jmenných vazeb jako větných členů) a význam (lexikální a sémantická rovina) byl nastíněn v části předchozí LEXIKOLOGIE (rozbor kolokací a významy slova *life*).

2.1.2 Praktická část

Slovo „*life*“ se v kolokacích vyskytuje ze sémantického hlediska přibližně v šesti významech (viz. výše). Dá se říci, že téměř ve všech případech se jedná o jednotné číslo, respektive o abstraktum. Záleží však na kontextu. Ve jmenných vazbách se slovo „*life*“ spojuje s podstatnými jmény jak v singuláru, tak v plurálu. Z hlediska rodu se spojuje většinou s neutry, ale opět záleží na kontextu a na tom, v jakém významu je slova *life* použito. Ve jmenných kolokacích je slovo *life* použito v předložkové vazbě „*of*“ (*meaning of life*) pádový vztah však může být vyjádřen i pomocí dalších předložek (záleží na kolokační vazbě daného podstatného jména – např. *standards in life*). Substantiva, se kterými se slovo „*life*“ spojuje ve jmenných vazbách jsou většinou slova jednoduchá nebo odvozená, kompozita se v podstatě nevyskytují. Je nutno říci, že podrobné studium jmenných kolokačních vazeb z morfologického hlediska by bylo velmi náročné a zřejmě by vydalo na samostatnou práci.

2.2 ADJEKTIVA

2.2.1 Teoretický pohled

Při vypracovávání této části jsem čerpala především z dvou publikací a to z Mluvnice od Duškové a gramatiky od Collins, Cobuild. Základní přehled jsem převzala z Duškové a rozdělení složených přídavných jmen z CCEG, neboť v Duškové se tato část vůbec nevyskytuje.

Dušková (str. 131) uvádí: „Adjektivum vyjadřuje vlastnost, kvalitu nebo vztah (k předmětu, od jehož názvu je odvozeno).“

a) morfologické hledisko

Morfologicky se adjektivum vyznačuje účastí ve stupňování (anglická adjektiva se stupňují dvojím způsobem: 1, pomocí sufixů *-er*, *-est*

2, pomocí *more*, *most*),

ale to samo o sobě k vymezení adjektiva jako slovního druhu nestačí. Stupňovat se totiž dají také adverbia a navíc ne všechna adjektiva můžeme stupňovat. Stupňování můžeme uplatňovat pouze u adjektiv, která vyjadřují stupňovatelnou vlastnost, jako např. *big*, *reasonable*, *clever*. Adjektiva, která označují absolutní vlastnost (*marble*, *wooden*, *blind*...) stupňovat nelze.

b) sémantické hledisko

Sémanticky můžeme adjektiva roztřídit do několika skupin:

- 1) adjektiva kvalitativní a hodnotící (která připouštějí stupňování a intenzifikaci) proti adjektivům relačním (vztahovým)
- 2) adjektiva dějová a nedějová
- 3) adjektiva s přímým a nepřímým vztahem k řídicímu substantivu.

c) syntaktické hledisko

Syntaktická klasifikace adjektiv vychází z toho, zda je jich užito

1) atributivně a predikativně (a *blunt* knife – the knife is *blunt*)

– většina adjektiv

2) pouze atributivně - pouze atributivní funkci plní adjektiva, jichž je užito

a) restriktivně, např. a *certain* (particular) place, the *only* (sole) reason, the *chief* (main, principal) point a některá přídavná jména odvozená od příslovcí (*inner; outer*) a některé původní komparativy, např. *former, latter, elder, lesser*

b) dále se to vztahuje na adjektiva, která nemodifikují své řídicí substantivum přímo, např. *a hard worker, a clear (certain) winner, an old friend* (osoba, s kterou nás váže dlouholeté přátelství; naproti tomu *my friend is old* se může týkat pouze věku příslušné osoby)

c) intenzifikují význam řídicího substantiva - např. *utter darkness, sheer luck, a mere chance*

d) atributivní adjektivum v postpozici *heir apparent, court martial, the house ablaze,*

3) pouze predikativně

a) v predikativní funkci se objevuje většina adjektiv na a-: *afraid, aghast, alert, alike, alive, alone, aloof, ashamed, asleep...*, např.: *The two tunes sound alike.*

b) Jiná adjektiva, která vystupují v predikativním postavení jsou např. *ill, well, unwell, sorry: I am sorry, glad, loath, worth, subject (to)*. Tato adjektiva většinou vyžadují **doplnění** (předložkovou vazbou, infinitivem, gerundiem, větou vedlejší), např.: *it's worth trying*

Při rozvinutém přívlastku se podle Hewingse (str. 166) adjektiva označující názor (mínění), velikost, vlastnost, tvar a stáří obvykle vyskytují před adjektivy označujícími původ, materiál, typ (druh) a účel. Preferovaný pořádek adjektiv modifikujících jedno podstatné jméno je tedy následující:

názor (mínění) + velikost/fyzikální vlastnost/tvar/stáří + barva + adjektiva v participiálním tvaru + původ + materiál + typ + účel + substantivum.

a useful digital alarm clock (= názor + typ + účel + substantivum)

Pokud máme dvě stupňovatelná adjektiva, která stojí před podstatným jménem, můžeme si zvolit, zda mezi ně vložíme čárku či spojku „a“ (např.: *an attractive, big garden; an attractive and big garden*)

Pokud podstatné jméno rozvíjíme více než jen jedním adjektivem označujícím barvu, potom musíme jednotlivá adjektiva oddělit spojkou „a“ (např.: *Sweden's yellow and blue flag*). Jinak je tomu s nestupňovatelnými adjektivy. Adjektiva, která pochází ze stejné třídy vyžadují mezi sebou spojku „a“, kdežto adjektiva různých tříd se jenom řadí za sebou:

- *financial and political conditions* • *improving financial conditions*

d) lexikologické hledisko

1) adjektiva zakončená **-ing** (participiální adjektiva)

Podle gramatiky od Collins, Cobuild je jich značný počet. Tato adjektiva popisují účinek, vliv něčeho, průběh či stav. Adjektiva popisující účinek či vliv něčeho patří obvykle mezi přídavná jména

kvalitativní, což znamená, že mohou být dále modifikována a stupňována.

A surprising number of men stay bachelors.

2) adjektiva zakončená na **-ed**

Tato adjektiva se v anglickém jazyce vyskytují také velmi často (Collins, Cobuild) Většina z nich má stejný tvar jako minulé příčestí slovesa. Ostatní jsou tvořena od podstatného jména a to již zmíněnou koncovkou **-ed**. A zbytková část těchto přídavných jmen není utvořena od tvaru podstatného jména či slovesa, nemá k nim žádný blízký vztah. V této se gramatice mezi tato takzvaná adjektiva s koncovkou **-ed** řadí také minulé příčestí nepravidelných sloves (*Was it a broken bone or a torn ligament?*).

3) složená adjektiva

Jsou tvořena dvěma i více slovy. Obvykle jsou mezi sebou spojena pomlčkou. Tato přídavná jména jsou kvalitativní, hodnotící a taková, která označují barvu. Tvoření těchto složených adjektiv je produktivním rysem anglického jazyka.

Nejpoužívanější vzory pro tvoření složených adjektiv:

- přídavné jméno či číslovka + podstatné jméno + **-ed**

(grey-haired, one-sided)

- přídavné jméno či příslovce + minulé příčestí

(low-paid, well-behaved)

- přídavné jméno, příslovce či podstatné jméno + přítomné participium (*good-looking*)

Méně používané vzory pro tvoření složených adjektiv:

- podstatné jméno + minulé přídavné (*tongue-tied, wind-blown*)
- podstatné jméno + přídavné jméno (*accident-prone, trouble-free*)
- přídavné jméno + podstatné jméno (*deep-sea, present-day*)
- minulé přídavné + příslovce (*run-down, cast-off*)
- číslovka + počítatelné podstatné jméno v j. č. (*five-page, four-door*)

2.2.2 Praktická část - Rozbor adjektiv v kolokačních vazbách se slovem „LIFE“

Značná část adjektiv nemá žádný distinktivní rys: např. *deaf, proud, rude, large, short, soft, shallow, mild*. Mezi typické adjektivní sufixy patří: *-ous, -ive, -able, -ible, -ic(al), -ish, -less, -ful, -y*. K dalším sufixům patří i *-ly, -ing, -ed*. Tyto koncovky však nejsou vlastní pouze přídavným jménům, nýbrž i jiným slovním druhům: např. *-al* u podst. jmen: *refusal, approval*; *-ly*, které je typickou koncovkou adverbií: *gently, entirely*. Přípony *-ing* a *-ed* se hojně vyskytují u slovesných tvarů.

a) morfologické hledisko

1, stupňování adjektiv v adjektivních kolokacích

U adjektivních kolokací jsem se při hledání těchto vazeb pouze jedenkrát setkala s třetím stupněm přídavného jména, z čehož vyvozuji, že třetí stupeň je v adjektivních kolokačních vazbách s podstatným jménem *life* velice výjimečným jevem.

- *the most primitive life* (Eliot came to Christianity through a sophisticated decadence which he was able to see as going hand in hand with **the most primitive life**.)

Druhý stupeň se vyskytoval sporadicky. V mnou nalezených excerptech se objevily tři případy:

- *later life* (I read recently that all sorts of conditions, from leukaemia to MS, are being linked to lack of exposure to infection during childhood. My children seem to catch everything - will this low resistance help protect them in **later life**?)
- *better life* (Palestinians faced a choice, she said, between pursuing more violence or peace and **a better life**.)
- *simpler life* (And getting into his old, **simpler life**.)

Ze získaných excerpt vyvozují, že substantivum life se nepřiliš ochotně pojí s komparativem přídavných jmen ani se nepřiklání k modifikaci příslovcem. Nalezla jsem tři příklady, kdy by byla adjektivní kolokační vazba substantiva life rozvinuta příslovcem:

- *relatively autonomous life* (...history of criticism and specifically "its relatively autonomous life, its own laws and structures".)
- *perfectly balanced life* (((((L+As) /2) 2 + ((E+N) /2) + 2A + C + B) x (4/(S+1))) ... that's the formula for a perfectly balanced life.)
- *a truly religious life* (God's divine power has given us everything we need to live **a truly religious life** through our knowledge of the one who called us to share in his own glory and goodness.)

b) lexikologické hledisko

1, adjektiva s distinktivními koncovkami

V excerptované literatuře byly adjektivní sufixy zastoupeny následovně:

- **ous**: *prosperous, righteous, adventurous, autonomous, precious, unconscious*
- **al** : *eternal, immortal, imperial, professional, communal, political, naval, cultural, commercial, social, intellectual, individual, clinical, mental, personal, sensual,*

briliant, sexual, normal, medieval

- **ly** : *bodily, godly, scholarly, daily*

- **y** : *literary, contemporary, healthy, ordinary, extraordinary, cushy, sedentary, watery*

- **ic** : *domestic, academic, peripatetic*

- **ed** : *troubled, unconsulted, charmed, examined, allotted, (un)married, cloistered, unenjoyed, hidden, protected, plagiarized, condemned, balanced, overexposed, transgendered, sheltered, ordered*

- **ing** : *disgusting, seagoing, ebbing, working*

- **ful** : *peaceful, wonderful, shameful, useful, successful*

- **less** : *useless, worthless*

- **ive** : *reclusive, competitive, active*

- **able** : *remarkable*

- **ish** : *Jewish*

Typickou adjektivní koncovkou odvozenou od vlastních jmen (především států) je **-(i)an**. Ve svém výzkumu jsem narazila na následující výrazy řadící se do této skupiny: *Canadian, German, Russian, Roman, American, Christian, Japanese, ...*

Vzhledem k omezenému vzorku nalezených kolokací se odvažuji tvrdit, že tato slova většinou označující národnost se více než ochotně pojí se substantivem *life* (**ve významu „way of living“**) a tudíž se s nimi můžeme v anglickém jazyce poměrně často setkat.

Z uvedeného seznamu můžeme vyvodit, že substantivum *life* se velice ochotně pojí především s adjektivy zakončenými na *-al* a *-ed*. Vzhledem k malému vzorku jsou to ale pouhé hypotézy a ne plně ověřená fakta.

2, adjektiva bez distinktivních znaků

Z adjektiv bez distinktivního znaku zprostředkovaného koncovkou, která se pojí se substantivem life uvádím tato přídavná jména:

human, long, hard, present, easy, new, true, full, real, quiet, lazy, holy, devout, inside, better, private, modern, old, rare, still, good, own, public, double, past, everyday, middle, low, seizure-free, entire, standard, short, happy, whole, adult, late, young, brief, gerbil, dear, other, the same, alien, simple, former, marine, lush, secret, online, second

3, složená adjektiva

Co se týče složených adjektiv, našla jsem pouhé tři příklady: seizure-free, extra-terrestrial, overexposed.

První příklad odpovídá vzoru, který v angličtině dle CCEG není až tak produktivní:

- podstatné jméno + přídavné jméno: SEIZURE-FREE

Poslední dva příklady tvoření složených adjektiv nejsou v CCEG uvedeny, ale já jsem je ve svých excerptech našla a to v následující struktuře:

- přídavné jméno/příslovce + přídavné jméno: EXTRA-TERRESTRIAL
- příslovce + přídavné jméno: OVEREXPOSED, přičemž v tomto posledním příkladu můžeme vidět, že není použito spojovníku, ale slovo je jednolitě.

4, rozvitý a několikanásobný přívlastek v kolokacích se slovem „life“

Při bližším zkoumání adjektiv není možné vynechat pohled na adjektivum ve funkci přívlastku rozvitého a několikanásobného. Obě formy se v kolokaci s „life“ vyskytují poměrně často. Přívlastek rozvitý se zdá být častější než několikanásobný. Rozvíjejícím členem může být jednak jiné adjektivum a v některých případech

i genitiv substantiva. V několikanásobném přívlastku jsou jednotlivá adjektiva spojena spojkou **and**, pouze v jednom případě se vyskytuje spojení pomocí čárky.

Příklady z excerpované literatury:

- ... *a person's true life*
- ... *allotted human life*
- ... *contemporary academic life*
- ... *a normal everyday life*
- ... *Russian daily life*
- ... *modern metropolitan life*
- ... *healthy seizure-free life*
- ... *the poet's personal life*
- ... *the city's cultural life*
- ... *his overexposed private life*
- ... *early adult life*
- ... *young adult life*
- ... *a woman's sexual life*
- ... *a full and active life*
- ... *early medieval life*
- ... *the president's personal life*
- ... *the same short, troubled life*
- ... *a long **and** prosperous life*
- ... *live a quiet **and** peaceful life*
- ... *religious **and** political life*
- ... *cultural **and** commercial life*
- ... *not only US political **and** social life but American intellectual life as well.*
- ... *the married **and** unmarried life*
- ... *middle **and** late life*

Uvedené příklady dokládají pravdivost informací obsažených v gramatikách od Hewingse a CCEG.

2.3 SLOVESA

2.3.1 Teoretický pohled

V této části se budu zabývat dvěma pohledy na možný rozbor anglického slovesa, jedním, který vychází z Duškové, a druhým podle CCEG. Rozbor slovesa podle Duškové se zabývá všemi jeho stránkami, tedy sémantikou, lexikálním významem, syntaxí a morfologií. Pohled CCEG bere v potaz pouze stránku lexikální.

a) morfologické hledisko

Morfologické kategorie, které sloveso v angličtině jednoznačně určují, zahrnují osobu, číslo, čas, způsob a rod (Dušková, str. 165).

Slovesné tvary se dělí na:

- a) určité - gramatická shoda s podmětem v osobě a čísle
- b) neurčité – osobu a číslo nerozlišují (infinitiv, gerundium a participium)

Anglický temporální systém má tři časové roviny, stejně jako čeština: přítomnost, minulost a budoucnost. Všechny anglické časy jsou zastoupeny dvěma soubory tvarů: prostými a průběhovými. Vedle základních časů navíc stojí časy perfektní (předpřítomný, předminulý a předbudoucí čas).

Slovesný způsob (modus):

- a) indikativ (kombinuje se jako jediný s časem)
- b) imperativ
- c) kondicionál
- d) konjunktiv

Slovesný rod v angličtině zahrnuje rod činný a rod trpný. Základní člen v kategorii slovesného rodu je aktivum. Tvoří se od všech sloves (sloves, která se vyskytují jen v pasívu, je nepatrný počet) a má širší význam než pasívum. Pasívum lze zásadně tvořit od sloves, která mají předmět, přestože i tato slovesa v některých případech

pasívum netvoří. Způsob tvoření pasivních tvarů: sloveso *be* + *min. přičestí lex. slovesa*. V hovorové řeči se sloveso *be* často nahrazuje slovesem *get*. Hlavní funkcí pasíva je vyjádření slovesného děje bez konatele (Dušková, str 249-250).

b) syntaktické hledisko

Z hlediska **syntaktického** plní slovesné tvary určité pouze funkci přísudku. V jiné než přísudkové funkci se vyskytují pouze slovesné tvary neurčité. (Dušková, str. 165)

c) lexikologické hledisko

Slovotvorná stavba anglického slovesa je většinou neutrální. Četná slovesa mají stejný tvar jako substantiva či adjektiva (viz konverze). Srov. *love*: láska - milovat; *tidy*: uklidit - uklizený, čistý. Specificky slovesné sufixy se vyskytují pouze u některých sloves, např. *simplify*, *summarize*, *scrutinize*, *endanger*, *enrage* aj. (Dušková 165)

Podle jejich **významu** a funkce lze slovesa rozdělit na:

1. lexikální , nebo plnovýznamová:

- a) nepřechodná - do té míry významově úplná, že kromě podmětového aktantu nevyžadují žádné doplnění (*die*)

- b) přechodná - vyjadřují působení na nějaký objekt a/nebo zaměření na nějaký cíl, což se syntakticky projevuje přítomností předmětu, popř. dvou předmětů nebo předmětu a příslovečného určení. (*raise*)

Zde je třeba uvést, že některá slovesa mohou být nepřechodná i přechodná:

(*The door closed : He closed the door*).

2. gramatická

- a) modální (can, may, must, will, shall, would, should, could, ought to)
- b) pomocná (be, do, have)

d) sémantické hledisko

Ze sémantického hlediska je sloveso slovo, které označuje děj nebo stav, avšak tyto významy se neomezují pouze na slovesa - srov. substantiva *jump, fall, love, back* apod. (Dušková, str. 165). Z hlediska dynamičnosti slovesného děje se anglická slovesa dělí na:

- 1) dynamická - označující děje, činnosti a procesy
- 2) nedynamická, vyjadřující stavy, vztahy a postoje. (Dušková, str. 212)

Z hlediska ohraničenosti nebo neohraničenosti slovesného děje se anglická slovesa dělí na telická a atelická. Telická slovesa označují děj směřující k nějakému cíli, k jehož dosažení je třeba, aby děj proběhl ve své úplnosti (např. *come, arrive, get*). Atelická slovesa vyjadřují děj, pro jehož průběh dosažení určitého bodu není relevantní (např. *see, observe, watch*). „Rozdíl mezi telickým a atelickým dějem má důsledky pro význam prosté a průběhové konjugace“ (Dušková, str 211); srov. vid u českých sloves.

V CCEG dělí slovesa následovně:

- z hlediska syntaktického

- tranzitivní (vyžadující předmět): *He closed the door.*
- intransitivní (vyžadující pouze podmět, žádný předmět): *The girl screamed.*
- slovesa, která mohou vystupovat jak intransitivně, tak i tranzitivně:
Yarkov paints vivid portraits of friends and acquaintances. /
He paints every day. Většina anglických sloves patří do této skupiny.
- reciproční slovesa („vyjadřují činnosti, ve kterých lidé dělají navzájem stejné věci“): *We met at Hargreave's place. I had met him in Zermatt.*
- ditranzitivní (vyžadující dva předměty): *Piggy handed Ralph his glasses.*

- z hlediska lexikálního

- frázová + složená slovesa (taková, která jsou složena ze dvou či tří částí; složená slovesa vždy ze dvou)

1, frázová slovesa: *You may come up against unexpected difficulties.*

The boys were fooling around.

2, složená slovesa: *They ill-treated our ancestors.*

Sally had pooh-poohed the idea of three good meals a day.

- delexikalizovaná slovesa (slovesa s oslabeným významem): *He took a step towards Jack. She made a signal.* (slovesa, kterých se to především týká: *give, have, make, take; do, hold keep, set*)

2.3.2 Praktická část

a) morfologické hledisko

V pasivu se slovesné kolokační vazby substantiva *life* objevují velice výjimečně. V mých excerptech se objevila tato spojení:

...has been replaced by a new life... (Retirement from a job you loved - where you experienced feelings of belonging, structure and achievement - **has been replaced by a new life**, one which perhaps you are not yet comfortable with.)

... were... adapted for a life wading in water. (What is more, the team found that the ratios of different isotopes of oxygen in the *Indohyus* fossils indicated an aquatic environment, and the fossils' bones were particularly dense – possibly **adapted for a life** wading in water.)

... *was jailed for life*... (Randall, 33, **was jailed for life** last March after admitting murdering his daughter.)

... *trapped in a life of*... (The reader is introduced to Eric Cash, a dour wannabe writer **trapped in a life** of restaurant managing, and William Marcus, a manic, tragic man confounded by the death of his son.)

b) lexikologické hledisko

V nalezených excerptech jsem nenalezla ani jediný příklad slovesné kolokace se substantivem *life*, ve které by se vyskytovalo sloveso s negativním prefixem.

Naprostá většina sloves, která se dle nalezených excerpt pojí se substantivem *life* jsou slovesa plnovýznamová:

- <i>give life</i>	- <i>choose life</i>	- <i>devote one's life</i>
- <i>spend life</i>	- <i>restore to life</i>	- <i>fill one's life</i>
- <i>save life</i>	- <i>pay with life</i>	- <i>come back to life</i>
- <i>pledge one's life</i>	- <i>flee for life</i>	- <i>lead to life</i>
- <i>eat life</i>	- <i>take away life</i>	- <i>save life</i>
- <i>lead away from life</i>	- <i>plead for life</i>	- <i>restore life</i>
- <i>shorten one's life</i>	- <i>make life</i>	- <i>wipe out life</i>
- <i>spare one's life</i>	- <i>chronicle life</i>	- <i>experience life</i>
- <i>find life</i>	- <i>recount life</i>	- <i>embrace life</i>
- <i>face life</i>	- <i>relish life</i>	- <i>replace by life</i>
- <i>consult life</i>	- <i>explore life</i>	- <i>poison life</i>
- <i>have life</i>	- <i>capture life</i>	- <i>haunt life</i>
- <i>end one's life</i>	- <i>reward life</i>	- <i>distort life</i>
- <i>control life</i>	- <i>judge life</i>	- <i>get into life</i>
- <i>promise life</i>	- <i>condemn life</i>	- <i>celebrate life</i>
- <i>enjoy life</i>	- <i>start life</i>	- <i>signal life</i>
- <i>feel life</i>	- <i>get life</i>	- <i>sustain life</i>

- *regain life*
- *enter life*
- *rise to life*
- *live life*
- *spring to life*
- *bring life*
- *risk one's life*
- *reveal life*
- *leave life*
- *breathe life into*
- *begin life*
- *pursue life*
- *lead life*
- *come to life*
- *connect with life*
- *constitute life*
- *reverberate through life*
- *know about life*
- *engage with life*
- *change life*
- *say about life*
- *swap (a nomadic) life for*
- *damage life*
- *roar back to life*
- *promote life*
- *develop towards life*
- *pay with one's life*
- *complain of life*
- *bring back to life*
- *sentence to life*
- *lose life*
- *describe life*
- *understand life*
- *sort out life*
- *relive life*
- *explode into life*
- *mean life*
- *concentrate on life*
- *extend life*
- *imagine life*
- *manage life*
- *think of life*
- *keep life*
- *be life*
- *mine life*
- *want from life*
- *affect life*
- *harm life*
- *conduct life*
- *enrich life*
- *house life*
- *prefer (family) life*
- *dominate life*
- *bustle with life*
- *add to life*
- *adapt for life*
- *support life*
- *speak about life*
- *rebuild life*
- *go on in life*
- *find life*
- *harbour life*
- *owe life*
- *shorten life*
- *get life back*
- *destroy life*
- *threaten life*
- *ruin life*
- *imitate life*
- *jail for life*
- *live out life*
- *run for life*
- *scar life*
- *go from life*
- *surround life*
- *feel about life*
- *hold life*
- *do in life*
- *trace life*
- *imprison for life*

Jediný příklad delexikalizovaných sloves je tento:

*...but once he **gets used** to his new life of luxury, he quickly turns into a dangerous...*

Drtivá většina nalezených sloves, která se pojí se substantivem *life* jsou slovesy jednoduchými. V mých excerptech se nacházejí pouhá dvě složená slovesa:

- *sort out*

*John Cusack is just right as the lethargic Rob, who's kind of looking to **sort out his life**, if only he could find the energy.*

- wipe out

*Scientists used to believe that a global disaster that **wiped out most of the life** on Earth would not touch the unusual organisms that live around the mineral-rich vents on the sea floor.*

72,3% nalezených slovesných kolokací se substantivem life bylo bezpředložkových: např. give life, spend life, save life, lead life, reward life, support life atd.

c) sémantické hledisko

Jak se ukázalo v mém výzkumu, drtivá většina sloves pojících se se substantivem „life“ jsou slovesy dynamickými.

Např.: ... *lead you away from the life that...*

- ... restores to life...*
- ... fled for his life...*
- ... come back to life...*
- ... has shortened my life...*
- ... end my life...*
- ... control life...*
- ... sprang to life...*
- ... breathe life into...*
- ... pursuing ... a better life...*
- ... live out my life...*
- ... make a new life...*
- ... comes to life...*
- ... is bringing ... back to life...*
- ... exploded into life...*
- ... saved your life!*
- ... began our ... life...*

Jak můžeme vidět, substantivum life vyžaduje ve většině případů dynamická slovesa, protože substantivum samotné naznačuje akci, změnu, vývoj, neustálou proměnu. O podstatném jménu se samozřejmě nedá říci, že je statické či dynamické, ale z pohledu mimojazykové reality se dá vyjádřit v tom smyslu, že substantivum life je samo plné života, změn, „nestojí“ na místě, stále se vyvíjí. Tomu jsou přizpůsobena i slovesa, která se spolu s ním vyskytují.

3 Syntaktické hledisko

3.1 Teoretický pohled

a) Podmět

„Podmět je základní větný člen, který je na rozdíl od ostatních jmenných pro stavbu anglické věty nezbytný.“ (Dušková, str. 390)

b) Příisudek

„Příisudek je základní větný člen, který má spolu s podmětem v angličtině věto-
tvornou funkci.“ (Dušková, str. 401) Převážně je vyjadřován slovesy určitými, které
mají pouze tuto jedinou syntaktickou funkci.

c) Předmět

„Předmět je rozvíjející větný člen, který rozvíjí sloveso, v některých případech
též adjektivum.“ (Dušková, str. 423) U všech substantiv je předmětový tvar stejný
jako podmětový a liší se pouze postavením. Rozlišujeme předmět přímý a nepřímý,
přičemž přímý předmět ve většině případů odpovídá českému akuzativu
a v oznamovací větě stojí za slovesem. Na předmět se ptáme otázkou *co?* a může se
stát předmětem pasíva (nicméně existují i výjimky). Nepřímý podmět v češtině
odpovídá dativu.

d) Příislovečné určení

„Příislovečné určení je větný člen, který rozvíjí především sloveso, dále
adjektivum, adverbium, předložkovou vazbu i větu vedlejší. Příislovečné určení může
také různými způsoby modifikovat obsah celé věty.“ V angličtině rozlišujeme dva
typy: začleněné do větné stavby (adjuncts) a nezačleněné do větné stavby (sentence
adverbials). Příislovečné určení se může objevit jako příslovce, podstatné jméno
většinou v předložkové vazbě, věta vedlejší, vazby neurčitých tvarů slovesných.
(Dušková, str. 444 – 446).

e) Přívlástek

„Přívlástek je rozvíjející větný člen, který přímo určuje syntaktické substantivum v kterékoli větné platnosti. Přívlástek sémanticky blíže vymezuje, zpřesňuje, konkretizuje nebo modifikuje, identifikuje či zužuje pojem označený určovaným substantivem.“ Podle pozice rozeznáváme přívlástek anteponovaný (v prepozici) a posponovaný (v postpozici) Přívlástek v angličtině vyjadřujeme přídavným jménem, preponovaným substantivem, posesívním pádem substantiva, substantivem s předložkou, adverbiem, přídavným jménem slovesným (tj. participiem činným nebo trpným), infinitivem a vedlejší větou vztaznou. (Dušková, str. 484 - 485)

f) Doplněk

„Doplněk je rozvíjející větný člen, který rozvíjí zároveň přísudek a podmět nebo předmět.“ (Dušková, str. 505) Doplněk podmětu i předmětu je nejčastěji vyjádřen adjektivem nebo substantivem.

3.2 Praktická část

Ve většině sledovaných excerpt se ukázalo, že substantivum life v příslušné jmenné vazbě zastává funkci přímého předmětu a podmětu, přičemž hojnější je případ první. Také se vyskytly příklady postponovaného podmětu.

Příklady jmenných vazeb se substantivem life ve funkci podmětu:

- *But **the gate to life** is narrow...*
- *... but **the worries about this life** and the love for riches choke the message...*
- *... but the worries and riches and pleasures of this life crowd in and choke them,...*
- ***The tempo of clinical life** does not lend itself to...*
- *... because the words „variety is **the spice of life**“ came into my head...*
- ***The best things in life** are ephemeral...*
- ***The rest of his life** will be changed...*

Postponovaný podmět v těchto vazbách (4 případy):

- *Gehazi went on ahead and held Elisha's stick over the child, but there was no sound or any other **sign of life**.*
- *„Men, I see that our voyage from here on will be dangerous; there will be great damage to the cargo and to the ship, and **loss of life** as well.“*
- *... it's a gripping **portrait of a life** unravelling on film.*
- *And there was another **new arrival in his life**...*

Nezřídka vystupuje substantivum life ve jmenné vazbě jako doplněk podmětu:

- *You are **the source of life**...*
- *A good person's words are **a fountain of life**...*
- *The Word was **the source of life**, ...*
- *„I am **the bread of life**,“ ...*
- *But death is an inevitable **part of life**.*
- *The day she buried the rabbit was one of the proudest **moments in my life**.*

Také se objevily příklady, kdy se substantivum life ve jmenné vazbě chovalo jako příslovečné určení:

- *He had a son named Saul, a handsome man **in the prime of life**.*
- *He never returns to **the road to life**.*
- *So Jehoiachin was permitted to change from his prison clothes and to dine at the king's table for **the rest of his life**.*
- *...so that we might be holy and righteous before him **all the days of our life**.*
- *...attacking mice bent on gnawing at the roots of **the tree of life**.*

Drtivá většina adjektivních kolokačních spojení se substantivem life (v mých excerptech) ve větě zastává funkci přímého předmětu:

- *If anyone takes **human life**, he will be punished. I will punish with death any animal that takes a **human life**.*
- *Stevens devoted **his professional life** to adjudicating claims for tangible losses; ...*
- *I have cystic fibrosis, too, and I live as **full and happy a life** as any of my friends.*
- *Am I going to lose you and Ona and the **precious life** we have?*

Velkou skupinu také tvoří příslovečné určení:

- *In a long life a priest had many visits, ...*
- *There are many things in a parent's life that bring great joy.*
- *In your personal life, I see constriction, restriction.*

Výjimečně vystupují adjektivní kolokace se substantivem life jako podmět:

- *His sedentary life and fondness of the odd pint had given him a roly-poly figure ...*

Slovesné kolokace substantiva life vystupují ve větě v naprosté většině jako přísudek.

III Závěr

Ve své diplomové práci jsem se věnovala rozboru adjektivních, slovesných a jmenných kolokačních vazeb substantiva life. Vycházela jsem především z excerpané literatury a z údajů, které poskytují slovníky.

V teoretické části jsem se zabývala stručným popisem zvláštností slovních druhů podstatné jméno, přídavné jméno a sloveso. Následovalo definování pojmu kolokace a syntagmatické vztahy a jejich porovnání u různých autorů. Došla jsem ke zjištění, že pohled na kolokace je velice různorodý a nehomogenní a jednotliví autoři se na tento jazykový jev dívají rozdílně.

U adjektiv jsem zkoumala poměrné zastoupení sufixů a zakončení bez distinktivního rysu. Nejvíce adjektiv v kolokačních vazbách s podstatným jménem life bylo bez distinktivní koncovky a ze sufixů se v nejhojnější míře objevovaly: - ed a - al. Vzhledem k malému vzorku jsou to ale pouhé hypotézy a ne plně ověřená fakta. V daných excerptech bylo i nemálo přídavných jmen odvozených od vlastních jmen. Další oblastí, kterou jsem v rámci adjektiv zkoumala bylo zastoupení adjektiv jednoduchých a složených, z čehož vyplynulo, že složená adjektiva se v tomto smyslu vyskytují vzácně (viz seizure-free, overexposed, extra-terrestrial). Adjektiva v kolokačních spojeních s „life“ se často objevují jako rozvinutý a několikanásobný přívlastek. Dalším aspektem, který jsem brala v potaz, byl výskyt stupňování v nalezených kolokačních vazbách. Z nalezených excerpt vyplynulo, že podstatné jméno „life“ se ve většině případů s druhým či třetím stupněm přídavného nepojí ani není náchylné k modifikaci adverbium. Součástí zkoumání byly i syntaktické funkce, které přídavné jméno ve větě zaujímá. Drtivá většina adjektivních kolokačních spojení se substantivem life (v mých excerptech) zastává ve větě funkci přímého předmětu, dále se často vyskytuje v pozici příslovečného určení a ve výjimečných případech stojí v pozici podmětu.

U sloves jsem se zajímala, zda se v jeho kolokačních vazbách se substantivem life vyskytují negativní prefixy, ale v excerptech se nevyskytl ani jediný, což je vskutku zajímavé. Naprostá většina nalezených sloves je slovesy plnovýznamovými. Vyjma dvou jsou téměř všechna slovesa slovesa jednoduchá (sort out, wipe out). 72,3% nalezených slovesných kolokací se substantivem life bylo bezpředložkových. Také se prokázalo, že většina sloves pojících se se substantivem life jsou slovesy dynamickými. V pasivu se sloveso v těchto excerptech objevuje zřídka. Dle očekávání se sloveso ve zkoumaných vazbách objevuje v pozici přísudku. Ostatní výjimečné případy jsou zanedbatelné.

U jmenných kolokačních vazeb se substantivem life jsem zkoumala pouze postavení ve větě. Tam většinou plní funkci podmětu, doplňku podmětu a částečně také funkci příslovečného určení.

Poté jsem zkoumaná excerpta podle různých zdrojů porovnávala s výčtem v Oxford Collocations Dictionary, přičemž se ukázalo, že v každém zdroji převažovala jiná skupina kolokací. The British Medical Journal např. logicky obsahoval největší množství kolokací spadajících do skupiny „between birth and death“.

Překvapilo mě, že jsem v novinách nenalezla sémanticky zajímavější adjektivní kolokace. Jsem si jistá, že v bulvárních plátcích by byl jejich výskyt hojnější, ale způsob prezentace a samotný obsah informací mě natolik odpuzoval, že jsem se do této oblasti vůbec nepustila.

Vzhledem k malému vzorku zkoumaných excerpt nejsou tyto závěry nijak relevantní, ale moje práce může posloužit k uvedení do problematiky kolokací a těm, kteří se zajímají o substantivum life to může posloužit k rozšíření obzoru.

IV Summary

In my diploma thesis I focused on the analysis of the adjectival, verbal and nominal collocational patterns with the word life. The work is based on excerpts from different sources and data given by several dictionaries.

In the theoretical part I dealt with a brief description of the peculiarities of following parts of speech: noun, adjective and verb. Then I defined the terms „collocation“ and „syntagmatic relations“ and compared views of various authors. I have found that the way various linguists view collocations is often very different.

In the part concerning adjectives I analysed the frequency and usage of suffixes and adjectives with no distinctive features. The prevalent part of the adjectives occurring in collocational patterns with word life had no distinctive features and the most used suffixes were: *-ed* and *-al*. Regarding the small number of excerpts it is just pure hypotheses and not fully verified facts. Among these adjectival excerpts there was quite a large number of adjectives derived from proper nouns. Another area I studied was simple and compound adjectives and their proportional occurrence in the found data. The conclusions in this part were the following: compound words seem to occur very rarely in these collocations with the word life (see seizure-free, overexposed, extra-terrestrial). Adjectives in the collocational patterns with the word life often occur in attributes (both complex and multiple). Another aspect, which I considered, was the occurrence of gradation in the found data. From the given data it can be said that the word life does not habitually collocate with the comparative and superlative in English – if it does, then it is a very rare case. Neither has it a tendency to be modified by adverbs. Syntactical functions of the adjectives in a sentence were also a subject to research. The absolute majority of the adjectival collocational patterns with the word life stand as a direct subject. However, they also often function as an adverb and very occasionally also as a subject.

In the part concerning verbs my interest was to find out if there are some negative prefixes in their collocational patterns with the word life but there were none to be found in my excerpts, which is rather surprising. The absolute majority of the found verbs are full verbs. All of the verbs are simple verbs with an exception of two verbs (wipe out, sort out). 72,3% of the found verbs which collocate with the word life didn't use any prepositions. It was also proven that most of the verbs collocating with the word life are dynamic verbs. The passive is a rare case in these collocations. As expected, the verb appears in the position of a predicate.

In the nominal collocational patterns with the word life I examined only the position within a sentence, where these collocations usually function as a subject, subject complement and partly as an adverb.

The next step was comparison of all the found excerpts from various sources with Oxford Collocations Dictionary, which has shown that every single source has its preferences and accordingly also areas which are more covered than the others – for example the British Medical Journal logically contains the greatest percentage of collocations which belong to the group „between birth and death“.

I was surprised that I did not find semantically more interesting collocations in newspapers. I am sure that such catchy collocations would be found in tabloids but the way they present things in these kinds of newspapers and the contents itself put me off from looking for my excerpts in these texts.

Regarding the little number of the found excerpts my conclusions are not very relevant. However, my work can serve as an introduction into the study of collocations and it can be beneficial for those who are interested in knowing more about the word „life“.

V Použitá literatura

Benson M., Benson E., Ilson R., 1986, *The BBI Combinatory Dictionary of English*. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.

Collins COBUILD English Grammar, London, 1990

Cruse D. A., 1986, *Lexical Sémantice*, CUP.

Fernando C., 1996, *Idioms and Idiomaticity*, OUP.

Gabrielatos, C. (1994). *Collocations: Pedagogical implications, and their treatment in pedagogical materials*. Unpublished essay. Research Centre for English and Applied Linguistics, University of Cambridge.

Hoey M., 1991, *Patterns of Lexis in Text*, OUP.

Klégr A., Hronková N., 1994, *Znáte anglická přídavná jména?*, Leda, Praha.

Klégr A., Hronková N., 1991, *Znáte anglická slovesa?*, SPN

Lewis M., Hill J., 1997, *LTP Dictionary of Selected Collocations*, Language Teaching Publications.

Lyons J., 1989, *Semantics 1 and 2*, CUP.

McCarthy M. J., 1990, *Vocabulary*, OUP

Mitchell T. F., 1975, *Linguistic „goings-on“: collocations and other lexical matters arising on the syntagmatic record* in Mitchell T. F. (ed.) *Principles of Firthian Linguistics*.

Moon R., 1998, *Fixed Expressions and Idioms in English*, Clarendon Press: Oxford.

Sinclair J. M., 1991, *Corpus, Concordance, Collocation*, OUP

internetové zdroje:

<http://www.biblija.net/biblija.cgi?lang=en2>

http://www.inveling.amu.edu.pl/pdf/malgorzata_martynska_inve11.pdf

<http://www.natcorp.ox.ac.uk/index.xml>

www.thetimes.co.uk (www.timesonline.co.uk)

www.guardian.co.uk

www.archaeology.co.uk

www.bmj.com

www.independent.co.uk

www.telegraph.co.uk

www.newscientist.com

www.theshortstory.org.uk/stories/index.php4:

Rose Tremain – The Ebony Hand

Gerard Woodward - A Tray of Ice Cubes

Jackie Kay - My Daughter, The Fox

Courtia Newland - Smile Mannequin, Smile

Trezza Azzopardi - Sticks and Stones

Katherine Mansfield: THE DAUGHTERS OF THE LATE COLONEL

James Lasdun – An Anxious Man

Rana Dasgupta – The Flyover

William Trevor – Men of Ireland

Dominic Green - The Clockwork Atom Bomb

Tov Jansson – Snow

VI Přílohy

Excerpta adjektivních kolokací

The Good News Bible (1992)

Then God commanded, “Let the earth produce all kinds of **animal life**: domestic and wild, large and small”—and it was done.

If anyone takes **human life**, he will be punished. I will punish with death any animal that takes a **human life**.

The boys grew up, and Esau became a skilled hunter, a man who loved **the outdoor life**, but Jacob was a quiet man who stayed at home.

You may take the young birds, but you must let the mother bird go, so that you will live a **long and prosperous life**.

Don't forget me! If you give me a son, I promise that I will dedicate him to you for his **whole life** and that he will never have his hair cut.”

We are all born weak and helpless. All lead the same **short, troubled life**.

Look away from them and leave them alone; let them enjoy their **hard life** — if they can.

I know that I will live to see the LORD's goodness in this **present life**

They will keep you away from people who stir up trouble by what they say— 13 those who have abandoned a **righteous life** to live in the darkness of sin, 14 those who find pleasure in doing wrong and who enjoy senseless evil, 15 unreliable people who cannot be trusted.

My teaching will give you a **long and prosperous life**.

Wisdom offers you **long life**, as well as wealth and honour.

How can anyone know what is best for us in this short, **useless life** of ours — a life that passes like a shadow? How can we know what will happen in the world after we die?

You have been living an **easy life**, free from worries; but now, tremble with fear! Strip off your clothes and tie rags round your waist.

During your **disgusting life** as a prostitute you never once remembered your childhood — when you were naked, squirming in your own blood.”

Many of those who have already died will live again: some will **enjoy eternal life**, and some will suffer eternal disgrace.

And he went on to say to them all, “Watch out and guard yourselves from every kind of greed; because a **person's true life** is not made up of the things he owns, no matter how rich he may be.”

Some people keep on doing good, and seek glory, honour, and **immortal life**; to them God will give **eternal life**.

By our baptism, then, we were buried with him and shared his death, in order that, just as Christ was raised from death by the glorious power of the Father, so also we might **live a new life**.

For even if you have ten thousand guardians in your **Christian life**, you have only one father.

For all of us must appear before Christ, to be judged by him. We will each receive what we deserve, according to everything we have done, good or bad, in our **bodily life**.

For the full content of divine nature lives in Christ, in his humanity, and you have been given **full life** in union with him. He is supreme over every spiritual ruler and authority.

Your **real life** is Christ and when he appears, then you too will appear with him and share his glory! Make it your aim to live a **quiet life**, to mind your own business, and to earn your own living, just as we told you before.

Our brothers and sisters, we command you in the name of our Lord Jesus Christ to keep away from all believers who are **living a lazy life** and who do not follow the instructions that we gave them.

First of all, then, I urge that petitions, prayers, requests, and thanksgivings be offered to God for all people; for kings and all others who are in authority, that we may **live a quiet and peaceful life** with all reverence towards God and with proper conduct.

But keep away from those godless legends, which are not worth telling. Keep yourself in training for a **godly life**.

but now it has been revealed to us through the coming of our Saviour, Christ Jesus. He has ended the power of death and through the gospel has **revealed immortal life**.

A soldier on active service wants to please his commanding officer and so does not get mixed up in the affairs of **civilian life**.

In the same way instruct the older women to behave as women should who **live a holy life**.

God's divine power has given us everything we need to live a **truly religious life** through our knowledge of the one who called us to share in his own glory and goodness.

BNC

The most marked feature of Lewis's own **emotional and intellectual life** as the autumn days grew shorter and the year 1929 drew to its close was the development of his friendship with J. R. R. Tolkien.

A week in the life of Bentley Brooklands

Distress does not just arise from the symptoms of mental disorder but also from the consequences of the disorder as they affect **the social and occupational life** of the individual.

The police, in common with other members of the white population, he argues, see **black British life** as characterised by pathological family relations and generational conflict.

It is very easy to demonstrate a break between **Palaeozoic life and Mesozoic life** if Palaeozoic specialists only work on Palaeozoic fossils and if Mesozoic specialists only work on their Mesozoic descendants.

I must add in all honesty and so we must face up to things that the churches at any rate in their **public and visible life** are in just the same state.

For **normal political life** to be maintained in Northern Ireland, is it not critical to defeat terrorism, and must not that defeat come before political changes or constitutional arrangements?

Economic life, more generally, was to be regulated through a „socialist market“, but with an improved system of social benefits to protect the disadvantaged from its worst effects.

These beautiful fish quickly adapt to **aquarium life**, and make ideal occupants for the reef style aquarium where they rarely interfere with any of the invertebrates.

New facts found by accident may be the starting point for new theories and social observers are certainly not lacking in opportunities for chance stimulation in their **ordinary everyday life**, since they themselves live among the phenomena which they study.

The greater size of many firms, and the social and spatial distance between owners and workers or top managers and lower managers, do not promote the loyalties and identifications that were once part of many **people's working life**.

SEA LIFE CONTROLS around the country

This ideal of an essential continuity between **active and contemplative life** is often worked out in practice in terms of their opposition.

Bob is helping a dozen patients at Stoke Mandeville to prepare for **a new independent life**.

Over 100 colour pages of articles and information on **Japanese life** and culture.

I think it is fair to say that in practical terms you are likely to get **substantial life** out of the tool before the original battery is spent, perhaps several years.

It was one of the few bright moments in her **hardworking life**.

Spray it and jump to the next ledge and grab the **extra life**.

But tests by a Government inspector, Farrow, have revealed the pesticide is lethal to **all insect life**, and for this reason production must stop.

Eliot came to Christianity through a sophisticated decadence which he was able to see as going hand in hand with **the most primitive life**.

Chlorosis, which was described as an anaemia and commonly referred to as the 'green sickness', because of the appearance of its victims, was regarded by doctors as a middle class ailment, contracted by women who led an idle, **self-indulgent life**.

He never rose above the rank of lance-corporal, but a posting as an orderly room clerk on the east coast gave him leisure to write short stories of **army life**, published in Horizon and other periodicals.

Inevitably there is a certain amount of routine in **everyone's life** and the person who lives alone also needs to establish some routine, no matter how tempting it may be to lead an unfettered existence, particularly if it is the first time you have lived on your own.

But groups of people are identified not just by language and food, but by location, appearance, kinship, mythology, tradition, custom, music, clothing, symbols, rituals and all the details of **everyday life**, and all these characteristics serve to unite as well as divide them.

Being Mario, that brought to mind his mother crying back in the camps because there wasn't enough food to put on the table, and that led to considerations of the importance of the family in his life, of the value of tradition, thoughts of how Italian he was as well as American, of the kind of **clean life** America had offered, of his gratitude, of his feeling for his father who'd made this giant move at such cost to himself, who had suffered so long and who now saw some chance for his kids of bettering themselves.

We're talking about a **man's life** here.

Box 14 characterizes **rural life**.

The **average life** of a new mortgage entered into in 1988 was about six years.

I doubt if there is any place where you could belong comfortably, except perhaps the **sterile life** you have built for yourself in England.

In this poem, Leapor struggles with two models of **agricultural life**.

I must add in all honesty and so we must face up to things that the churches at any rate in **their public and visible life** are in just the same state.

Therefore it is this God, created within the period of **earthly life**, and free from superstitious speculation about the origins of the universe, that provides the potential strength of the Alternative Religion.

The British Medical Journal

Early life risk factors for obesity in childhood: cohort study

Relation between a career and **family life** for English hospital consultants: qualitative, semistructured interview study

Managing multiple morbidity in **mid-life**: a qualitative study of attitudes to drug use

They depended on drugs to live as **normal a life** as possible.

Respondents expressed ambivalence...symptoms or varying demands of their **daily life**.

Size at birth and resilience to effects of poor living conditions in **adult life**: longitudinal study

Midlife vascular risk factors and Alzheimer's disease in **later life**: longitudinal, population based study

Duration of breast feeding and arterial distensibility in **early adult life**: population based study

Birth weight and cognitive function in **young adult life**: historical cohort study

Coronary heart disease begins in **fetal life** and infancy.

Unfortunately, it seems that we humans want it all—not only do we relish the prospect of **long life**, but we want to enjoy it with the undiminished mental and physical prowess of youth.

ABC of sexual health: A woman's **sexual life** after an operation

Real Life: My Mum is My Dad

The whole premise of *There's Something About Miriam* was not a celebration of **transgendered life**.

Currently Sheryl is working to lose weight to qualify for gender reassignment surgery, but passes as a woman in **daily life**.

Married life uncovered

James Owen Drife, professor of obstetrics and gynaecology

Mark took part because he “wanted people to see that it's not a **cushy life** being a surgeon”.

The Knife Man: The **Extraordinary Life** and Times of John Hunter, Father of Modern Surgery

The hurly burly of **everyday life** on a neonatal intensive care unit is well illustrated and punctuated by the parents' experience of elation, anxiety, and depression according to their baby's progress.

But were we really ready for a geometric proliferation of **gerbil life**?

What I underestimated was the complexity and involvement the **brief lives** of our gerbils would offer, not just to the children. And death is till to come.

The Current Archeology

Rowntree established a measure of poverty in terms of a minimum weekly sum of money ‘necessary to enable families ... to secure the minimum necessities of a **healthy life**’.

Portraying the lives of the early Angle, Saxon and Jutish settlers of the Migration Period, through the Danish and Norwegian incursions of the 'Viking Age' to the coming of the Normans and the end of Anglo-Saxon England we provide an accurate representation of what **early medieval life** may have looked like.

The Daily Mail

Murilyn Hutchinson couldn't resist leaving for her **dream life** in Spain...but there was a terrible price to pay.

Living in chic Chelsea leads to a longer life.

Don't despair Gordon, I have cystic fibrosis and live a normal life.

My message to Gordon Brown is don't despair ... I have cystic fibrosis, too, and I live as **full and happy a life** as any of my friends.

Her **whole life** is a stage performance, it's self-mutilation, literally.

Kylie steps down as the Princess of Pop in search of the family life.

Daily Telegraph

New solar system boosts possibility of **alien life**.

A planetary system with remarkable similarities to our own has been discovered, potentially increasing the chances of finding **extra-terrestrial life**.

The caterpillar then pupates in the ant nest, and the butterfly crawls out of the ant tunnels finally emerging for a few brief days in the last stage of its **remarkable life** as a beautiful butterfly.

"Last year was a remarkable year for **wildlife** as the weather caused chaos and disruption.

Acidic oceans threaten marine life.

But he was accused of leading a "**hidden life**" in which he longed to fight jihad [holy war].

Reel Life: Berlin Festival

The Economist

"There are many things in a **parent's life** that bring great joy.

It is a "Candyland of a neighbourhood," writes Richard Price in "**Lush Life**", his gripping eighth novel, a murder-mystery set in the area.

Two of the biggest online phenomena of the past couple of years—social networks such as Facebook, and virtual worlds such as **Second Life**—look an awful lot like AOL did in 1994.

Social networking will become a ubiquitous feature of online life.

However, belief in an afterlife is not equally well developed in all religions, and he suspects the differences may be illuminating.

When it comes to technical products like cars and phones, the public quickly learns to understand horsepower, fuel consumption, 3G, **battery life** and the trade-offs between them.

This, frets Mr Surroi, will “suck the political energy of Kosovo's society” and distort **normal political life** for years to come, in both Kosovo and Serbia.

After independence, Djibouti's two ethnic groups, the Issas (who are ethnic Somalis) and the Afars drifted into Djibouti city. Most swapped **a nomadic life** of herding goats and cattle for long heat-haze afternoons chewing *qat*, a narcotic leaf flown in from Ethiopia.

Voters have become more pessimistic about their economic prospects and are unhappy at the high-profile publicity surrounding **the president's personal life**.

Marc Levy, a French novelist who has chosen to make London his home, argues that the conservative attitude towards planning and architecture has a direct effect on **creative life**.

It also means fewer foods to enjoy and a dulling of **culinary life** for much of the world.

The Guardian

Standard Life has started dishing out some of its £1.3bn surplus (...)

Considering the alternatives, it must have seemed like **a charmed life**.

More obvious, perhaps, the works of William Powell Frith regularly portray **"modern life"** of all classes, Augustus Egg has a trilogy in the Tate Gallery...

Steve Hoskin could not contain his excitement. He was on the phone to his old friend, Tony Williams, describing his **brilliant new life** in the Cornish market town of St Austell, the equivalent of a metropolis for a country boy raised in a tiny, close-knit village.

an exciting new era for the **city's cultural life**

Presumably, since they spend their **working lives** as high-class sandwich men for so many products, drivers are (...)

In your **personal life**, I see constriction, restriction.

Dr Jarvis had been secretary to the committee on standards **in public life**, seconded from the cabinet office.

Kathryn Hughes's **The Short Life** and Long Times of Mrs Beeton is published by Harper Perennial.

I read recently that all sorts of conditions, from leukaemia to MS, are being linked to lack of exposure to infection during childhood. My children seem to catch everything - will this low resistance help protect them in **later life**?

There are indeed second acts in **business life**, so long as you learn from your mistakes.

It set her thinking about her **own life** and, once home, she and Balazs began to think about their own wedding.

Alan Ayckbourn's 1970 play was for years a staple of almost every rep in the country, but that doesn't mean it is not worth reviving, particularly as the playwright is now recognised for his darker excavations of **suburban life**.

Yet Cumberlege criticises this attitude because it fails to make vital issues such as child protection part of the **mainstream life** of the organisation.

According to the American sociologist Arlie Russell Hochschild, ours is the age of what she calls "the commercialisation of **intimate life**" - housework tips, childcare advice, shared memories, family tradition, the lot of it flung open, like the front of a doll's house, and the market invited in.

It is over two years since Rangers last won a trophy, a period in which the club and their fans have experienced little but disappointment. A year ago they were preparing to start **competitive life** under the highly rated French manager Paul Le Guen, but the flare of excitement which surrounded the Frenchman's arrival swiftly turned to distress as the team toiled to keep pace with Celtic and the Frenchman left after only 27 weeks in office.

Transport specialists said billions of dollars would be needed to replace the bridges, many of which were built 40 - 50 years ago and **were coming to the end of their shelf life**.

The Good Women of China gave voice to previously unheard accounts of **ordinary lives**.

...and indeed his **overexposed private life**...

...been exploring how design can make a positive difference in our **everyday lives**.

The Independent

Catherine Zeta-Jones plays a perfectionist New York chef whose **ordered life** is shaken up when she has to share her apartment with her late sister's daughter, Abigail Breslin, and her kitchen with a hunky new sous-chef, Aaron Eckhart. It's exactly what you'd predict it to be, only less funny.

Able-bodied adults tend to view such children in terms of the struggle they face and their lost potential for a **full and active life**.

They give you all their advice and yet it is you who has made a **successful life** for yourself without the support of a partnership.

It is somehow fitting that both the real and the imagined adult Grimberts practise as psychoanalysts, experts in secrets and their **unconscious life**.

All they want from any **former life** is their 20-year-old's skin.

And getting into his old, **simpler life**.

New Scientist

Mineral filaments lining the inside of solidified volcanic bubbles point to new niche for **microbial life**, say scientists

The millions of people resolving to live a **healthier life** in 2008 can take heart: four relatively simple, healthy behaviours may add 14 years to your life, say researchers.

A racoon-sized mammal, which lived about 48 million years ago, is evidence of whales and dolphins' transition to a **watery life**, say researchers.

Short stories

Rab studies the three stripes on his arm, the tight threads of white cotton which are his rank, his whole **adult life**. (Ian Rankin – An Afternoon)

We hoped that when morning came, **normal life** might be resumed. (Rose Tremain – *The Ebony Hand*)

I said a baby would be a novelty in my **sheltered life**. (Rose Tremain – *The Ebony Hand*)

His **sedentary life** and fondness for the odd pint had given him a roly-poly figure and a thickening of fat around the neck. (Gerard Woodward - *A Tray of Ice Cubes*)

Life is too **short**. I know her **life** will be **shorter** than mine will. (Jackie Kay - *My Daughter, The Fox*)

But I had never had company like her **my whole life** long. (*Jackie Kay - My Daughter, The Fox*)

They were fully-clothed and placed in a number of ‘**real-life**’ poses – sitting by a window, lying on a bed, one even perched on the toilet – still fully clothed. (*Courtia Newland - Smile Mannequin, smile*)

They looked almost alien in **real life**, but were beautiful and elegant when cast in Herculite. (*Courtia Newland - Smile Mannequin, Smile*)

He has spent his **adult life** in the heart of England, at the very core of the city, as if putting himself in the dense centre of a world would protect him from another fall off the edge of it. (*Trezza Azzopardi - Sticks and Stones*)

They had fled the city for **a new life**. (*Trezza Azzopardi - Sticks and Stones*)

Both paused to watch a black man in white linen drawers running through the pale fields for **dear life**, with a large brown-paper parcel in his hands. (*Katherine Mansfield: THE DAUGHTERS OF THE LATE COLONEL*)

There had been this **other life**, running out, bringing things home in bags, getting things on approval, discussing them with Jug, and taking them back to get more things on approval, and arranging father's trays and trying not to annoy father. (*Katherine Mansfield: THE DAUGHTERS OF THE LATE COLONEL*)

And meanwhile, to show he wasn't only prepared to make a sacrifice in return for a guaranteed reward (the primitive religious state he had fallen into appeared to come complete with its own finer points of dogma), he vowed, right there and then, to change his **entire life**. (*James Lasdun – An Anxious Man*)

All those folks in Victoria Island will be trying to get me to their garden parties just so they can see what I look like in **real life**. (*Rana Dasgupta – The Flyover*)

Am I going to lose you and Ona and **the precious life** we have?’ (*Rana Dasgupta – The Flyover*)

In a **long life** a priest had many visits, heard voices that ages ago he'd forgotten, failed to recognise faces that had been as familiar as his own. (*William Trevor – Men of Ireland*)

She's been living among radiation victims **her entire life**. (*Dominic Green - The Clockwork Atom Bomb*)

Then we began our **underground life**. (*Tov Jansson – Snow*)

The Times

The Flying Scotsman is the story of the **turbulent life** of cyclist Graeme Obree, who built his own bike from washing-machine parts and rode to world championship gold.

Israel for the disintegration of **daily life** — and it looks like a terrible...desire of many Palestinians for a **normal life**. Sheikh Salah al-Arouri, recently let... Hamas officials: the attractions of **normal life** are the real threat to radicalism, and.....

If **Imperial Life** in the Emerald City were a novel it would...

The Unconsulted Life

...but after 40 years the Queen Elizabeth 2's seagoing life is about to end

T'S a **dog's life**, being a police mutt.

...find Edward III's fantasy building, the House of the Round Table, itself the product of an Arthurian fantasy **court life**, we then found its remains," said Julian Munby, one of the authors of a new book, produced nine months after Time...

...public, mistakenly equating the **devout life** with poverty, merely to speak of religion...

...when I first thought of trying to do a book about the **inside life** of a football team, I naturally wanted to do Spurs

And is this image by Marie-France Kittler of **plant life** that seems to be engulfed by the darkness of a wood a still-life painting?

...when Yahoo! was riding high, other internet execs described him as the Forrest Gump of the industry, someone with a **charmed life**, but a limited understanding of the new medium to which he'd come, late in his career.

...be difficult to argue that this matter did not fall within the ambit of the convention's right to respect for **family life**," she said.

...another radio station within 30 minutes of Ms Royal, said: "I have always sought to separate politics from **private life**, which must be protected."

...Failure to report abuse or the turning of a blind eye can be the cause of much misery in the last years of a **person's life**

...advantages of the secularization of **modern life**.

...waiting in the wild landscape, the **old life** sloughed off, the **new life** not yet begun...

...that, the editors Susanna Morton Braund and Christopher Gill are perhaps faithful to the world as we know it; it is a **rare life** that does not see a lot more of anger than of sexual passion.

...history of sexuality, 1995. Jasper Griffin is a Fellow of Balliol College, Oxford. His books include Latin Poets and **Roman Life**, 1986.

It would be easy to make **office life** - with its politics, its romances, its...The various customs of **nine-to-five life** are well observed, the poet conveying...unexciting.

He led an **adventurous life** in Africa in the 1880s, and had a long...dashing career, he had another, **secret life** as a practising, indeed highly promiscuous...

..Intrigues, is the story of Galesia's **early life**, in particular her tempestuous courtship..

...who has written about death at some length (in Philosophical Explanations, for example, and more recently in The **Examined Life**)

While others wrote home about the splendours of the temples, Lucie described the people, the **daily life** she observed and her own **domestic life**, with humour and insight.

George Steiner's most recent book is Errata: An **examined life**, 1997.

Stevens devoted his **professional life** to adjudicating claims for tangible losses; in his **poetic life**, he endeavoured to be a kind of metaphysical...

(Photograph) - "**Still Life** with Drinking Vessels", 1649, by Pieter Claesz; from A Feast for the Eyes

Breuer and Graetz offer an account of **Jewish communal life** in which the forces of tradition and innovation, of cohesion and disintegration, are judiciously counterpoised;

...of suburban banality, London **literary life**, or Peter Mayle-style rural France...

...break with the artistic past, while connecting with **contemporary life** on its own visual terms.

...powerfully shaped Vigee Le Brun's **subsequent life**: the advantages of having a painter...

It's a **Wonderful Life**

Its often execrably handwritten protocols enable us to observe its involvement in countless aspects of **religious and political life**, and to watch its metamorphoses from a guardian of the faith to a secret service and an agency of tourism.

...sight"; "the graceful liveness of an androgyne"; "incarnated in him, palpitating and living, all the **magnificent plant-life** which surrounded us . . .

...neutral about what constitutes the **good life**.

...own preferences and choosing their **own life**, not to impose on them any particular...

Lord Neill of Bladen, Lord Nolan's successor as Chairman of the Committee on Standards in **Public**

Life, faces a parallel problem in his inquiry into party fundings.

Both are hilarious and sad, though the...hierarchy, order, payday and peace" of **naval life**, he turns the house where he lives into...

...more the colony expanded in terms of **cultural and commercial life**, the greater, it might be thought, would be the demands for...

...reception of this impressive book indicates that race continues to scar not only US **political and social life** but **American intellectual life** as well.

...view of the contradictions and oscillations of an **individual life**, its insight into the multifarious links between character and... with which the years, threescore and ten, of **allotted human life** formed a parenthesis of infinitesimal brevity".

...denunciation of the **contemporary academic life** as a fraud foisted on the public by self...much for the maintenance of a **scholarly life**;

After an attempt on his **life** - a close-up experience of real violence - Max drops out to...idealistic film director becomes a hobo in order to glimpse "**real life**"

THE **SHAMEFUL LIFE OF SALVADOR DALÍ**. By Ian Gibson. 764pp...citadel for the last five years of his **ebbing life**.

...hypercommunicative culture is that academic studies of **intimate life** soon find their way into the mass media.

This "**double life**", as Bennett dubs it, exploded into...

...both his Czech history and the **Canadian life** he has led since leaving Prague in 1968...

...George Eliot and Matthew Arnold as a proselytizer of German culture, but he peppered his writings with references to **German life** and letters.

...history of criticism and specifically "its relatively **autonomous life**, its own laws and structures".

...One of the women, Leandri, cuts off her hair to make dolls for the children and entertains them with visions of her **past life** as a model in Paris.

...Invasion Scare Stories, Science Fiction, Spy Fiction, **Suburban Life**.

Emilia Sauri begins her **peripatetic life** with twin blessings: the maniac chant of her bohemian aunt and...

Both of them secretly fear that in a **normal everyday life** together, they might grow bored with each other.

Even those who survived to make a **new life** still suffered from the anguish of separation and displacement.

...emphasis on the foundations of Russian self-awareness is complemented by his account of the timeless constants of **Russian daily life**.

...sonnets chronicling the **married and unmarried life** of someone - not necessarily the author...

...crippling self-consciousness of **modern life** and reconnect with reality.

...kind can give meaning to his **worthless life**.

...on the anonymity of **modern metropolitan life**, and in *Blind Date*, Fyfield contrasts...

She relishes a **reclusive life** in London, holed up in a disused church...

...mechanisms of the diseases of **middle and late life**, we have had to develop a massive industry...

The social backcloth is familiar to us from Dickens's savage vision of London **low life**, with factual corroboration from Henry Mayhew's *London Labour and London Poor* (1861);

...architecturally and professionally, a **cloistered life** in Eton, Christ Church, All Souls, the...

...she) determined not to miss out her lifelong dream of being a mother. With . . . eleven years of **healthy seizure-free life** behind her, she had no reason to deny her instincts any longer - she took herself off to the sperm bank, looked over the qualities...

...bestowing meagre increments of **unenjoyed life**", suggesting that "with 'mission accomplished...

The tempo of **clinical life** does not lend itself to that of the sandalled...

...conditioning for this particular room had reached the end of its **useful life**.

...reason, "and partly because the **mental life** of Holland receives little attention in...

...and is no place for the poet's **personal life**, and that what the reader should care..

...do - she has tried to capture the **inner life** of the undoubted heroism that led to the...

Keats tries to tell us how "the **sensual life** of verse springs warm from the lips of Kean".

The innocent pleasures of food, drink, jazz and **ordinary life** seem so substantial and necessary that it

is hard to see why history should discard them.

...modern minds, the idea of judging an **entire life** from a single day's conduct or misfortune...

A **hidden life** by Robin Cross (192pp. Bloomsbury. Pounds 17.99. 0 7475 1278 7)

gangsterism, can still live the **protected life** of a retired businessman

Her liberal sympathies are not in dispute, but she remained averse to public controversy throughout her **troubled life**, and would certainly never have classed herself with her parents and Shelley as someone with "a passion for reforming the world..."

...questions with reference to another **plagiarized life**, that of Leigh Hunt in Bleak House..

...Informative as this volume is about the **public life**, it is a few tiny comments of no more...

...Socrates famously condemned the **unexamined life** as not worth living, and Plato considered insight the means to leading **the good life**.

...connected with the University of Edinburgh, where Duffield has created a small powerhouse of research into Australian **convict life**, and the book's prevailing purpose involves realigning the history of Britain with the history of empire.

...Lieserl, but Anna McGrail has imagined for her an **extraordinary life** spanning the twentieth century, in which, by becoming a physicist...

Pace of city life up 10 per cent in a decade

$((L+As) / 2) 2 + ((E+N) / 2) + 2A + C + B) \times (4 / (S+1))$ ... that's the formula for a perfectly balanced life

The various customs of **nine-to-five life** are well observed, the poet conveying...

Excerpta jmenných kolokací

The Good News Bible

He had a son named Saul, a handsome man **in the prime of life**. Saul was a head taller than anyone else in Israel and more handsome as well.

Gehazi went on ahead and held Elisha's stick over the child, but there was no sound or any other **sign of life**.

The Lord struck Uzziah with a dreaded skin disease that stayed with him **the rest of his life**.

You warned them to obey your teachings, but in pride they rejected your laws, although keeping your Law is **the way to life**.

You are **the source of all life**, and because of your light we see the light.

May the LORD show his constant love during the day, so that I may have a song at night, a prayer to **the God of my life**.

No one who visits her ever comes back. He never returns **to the road to life**.

A good person's words are **a fountain of life**, but a wicked person's words hide a violent nature.

Our bodies will return to the dust of the earth, and **the breath of life** will go back to God, who gave it to us.

Beat your breasts in grief because the fertile fields and the vineyards have been destroyed, and thorn bushes and briars are growing on my people's land. Weep for all the houses where people were happy and for the city that was **full of life**.

Let the wicked leave their **way of life** and change their way of thinking. Let them turn to the LORD, our God; he is merciful and quick to forgive.

I will give them a single **purpose in life**: to honour me for all time, for their own good and the good of their descendants.

That country has many rivers and rich treasures, but its time is up, and its **thread of life** is cut.

So Jehoiachin was permitted to change from his prison clothes and to dine at the king's table for the **rest of his life**.

You want to possess **the power of life** and death over my people and to use it for your own benefit.

But the **gate to life** is narrow and the way that leads to it is hard, and there are few people who find it.

(The seeds that fell among thorn bushes stand for those who hear the message; but the **worries about this life** and the love for riches choke the message, and they don't bear fruit.)

With a solemn oath to our ancestor Abraham he promised to rescue us from our enemies and allow us to serve him without fear, so that we might be holy and righteous before him all the **days of our life**.

The seeds that fell among thorn bushes stand for those who hear; but the worries and riches and **pleasures of this life** crowd in and choke them, and their fruit never ripens.

The Word was the **source of life**, and this life brought light to humanity.

"I am **the bread of life**," Jesus told them. "Those who come to me will never be hungry; those who believe in me will never be thirsty.

"Men, I see that our voyage from here on will be dangerous; there will be great damage to the cargo and to the ship, and **loss of life** as well."

Do you not know that we shall judge the angels? How much more, then, the **things of this life!**

They have no **part in the life** that God gives, for they are completely ignorant and stubborn.

You must shine among them like stars lighting up the sky, as you offer them **the message of life**.

But you have followed my teaching, my conduct, and my **purpose in life**; you have observed my faith, my patience, my love, my endurance, my persecutions, and my sufferings.

What good is there in your saying to them, "God bless you! Keep warm and eat well!" — if you don't give them the **necessities of life**?

For you know what was paid to set you free from the worthless **manner of life** handed down by your ancestors. It was not something that can be destroyed, such as silver or gold; it was the costly sacrifice of Christ, who was like a lamb without defect or flaw.

Treat them with respect, because they also will receive, together with you, God's **gift of life**.

We write to you about **the Word of life**, which has existed from the very beginning. We have heard it, and we have seen it with our eyes; yes, we have seen it, and our hands have touched it.

“If you have ears, then, listen to what the Spirit says to the churches! “To those who win the victory I will give the right to eat the fruit of **the tree of life** that grows in the Garden of God.

BNC

Mother Francis would have loved that old cottage to be Eve's home; she could see in her mind's eye **a kind of life** where Eve would bring her student friends home from university to stay there for weekends, and they would call at the convent and have tea in the parlour.

The conditions of life for the powerless created by the powerful are simply ignored by those who explain crime as a manifestation of individual pathology or local neighbourhood friendship and cultural patterns --; yet in many respects the unrecognized victimization of the powerless by the powerful constitutes a part of those conditions under which the powerless choose to commit crimes;

They still came but there was a new uneasiness in **this department of my life** as well.

For Cadfael was certain that Tutilo had never done violence to any man, and must not be marked with **that obloquy for life**.

Virus F/x-01-;74482, soon referred to as, simply, the Mahon virus was, as far as she could understand, a unique example of something that up till now had only been postulated: that deep in the ocean, under the terrific pressure and in temperatures approaching absolute zero, there had remained chains of biochemicals, primitive viruses that had been part of the great ‘organic soup’; at **the creation of life**, remaining unchanged as the rest of the primordial swamp had undergone the long evolutionary journey to form all the complexities of life on earth.

But, you see, with all this, and, indeed, before all this, the two happiest **relationships of my life** were with a schoolfriend called Melanie Smith with whom I used to listen to records of Carousel and Oklahoma! on an old, wind-up gramophone, and with the hockey-ball when I became goalie of the first eleven.

It is important to bear in mind that a dog will not forget an unhappy experience of this nature, and almost certainly, at some **stage in its life**, it will require treatment which has to be given orally.

It was the first **occasion in her life** that she had had to take stock of it.

... **the shadow of still life**

Inanna was restored by her loyal subjects, but was forever accompanied by a ghastly demon-servant and had to periodically go into hiding so her evil sister could hold sway and unleash her temper --; thus explaining the continuing **paradoxes of life and death**, illness and health, harvest and famine.

As I disentangled myself from the green wool, I had been linked not only to these women beside me, but to those in Canaan and all the other women through the centuries who have wept over the death of **the gods of life**, of love, and of hope, whom they tried to revive with their tears.

Indeed, protein trees encompassing the three **domains of life** (archaebacteria, eubacteria and eukaryotes) are becoming more popular as the number of available protein sequences from archaebacteria increases.

This need not worry us until we come to discuss **the origin of life** in the last chapter: in existing organisms, proteins never arise except from a decoding process, and decoding never happens without proteins.

After such a lousy **start in life**, and not a penny of the Alderton millions, people often expressed amazement that he was so unchippy.

It was one of the few bright moments in her **hardworking life**.

He seems to have known enough about ordinary medicine --; and perhaps still have had the contacts within the profession --; to make sure that I got my inoculations and injections at the correct **times in my life**, despite my official non-existence as far as the National Health Service is concerned.

God and his Reason commanded him to subdue the Earth, i.e. improve it for **the benefit of Life**, and therein lay out something upon it that was his own, his labour.

He never rose above the rank of lance-corporal, but a posting as an orderly room clerk on the east coast gave him leisure to write **short stories of army life**, published in Horizon and other periodicals.

Inevitably there is a certain amount of **routine in everyone's life** and the person who lives alone also needs to establish some routine, no matter how tempting it may be to lead an unfettered existence, particularly if it is the first time you have lived on your own.

Lorry driver David Hampton, 24, collapsed in a club on a night out and lost his **fight for life** in hospital 24 hours later.

Practitioners believe that we all have a huge ability to heal ourselves; the day-to-day **stresses of life** can make us lose our way and illness strikes.

But a view of Co-operation which admitted only those who are thus motivated would make it an exceptional and exclusive creed to which could subscribe only those for whom Co-operation was itself the end and not the **means to a better life**, to one which enhanced what Dahrendorf calls a man's life chances.

I have often expressed my view that object-relations exist from **the beginning of life**, the first object being the mother's breast which to the child becomes split into a good (gratifying) and bad (frustrating) breast; this splitting results in the severance of love and hate.

A JUDGE sparked fury yesterday after saying it was a woman's **'function in life'**; to upset men.

The influence of the house church movement **on the life** and worship of the established denominations has been considerable, not least in the field of music.

This chapter gives a fascinating **insight into** the **'other life'**; led by thousands of men and women throughout Britain.

The land someone cultivates is necessarily his : this is simply a special case of the fact that each man unquestionably has **a right to** his own **life** and labour, and so has the right to the products of that labour.

In this poem, Leapor struggles with two **models of agricultural life**.

Women had a much more important **role in life**...

In its upright form it represents the vertical **thrust of life** across sedimentary layers of earthly matter.

She had a sudden fearful vision of everyone in the world, the untold billions, including Gorbachev and Reagan, engaged in desperate meaningless activity to stave off the horror of death in life, **the accident of life**.

This stuff, this human stuff, at normal times (and in civilized locales) tastefully confined to the tubes and runnels, subterranean, unseen --; this stuff had burst its banks, surging outward and upward on to the floor, the walls, the very **ceiling of life**.

Anybody linked with the Republican cause would be in **peril of their life** under the Fascists.

It was here, in August, that Owen met Siegfried Sassoon], the single most important **encounter of his brief life**.

Therefore it is this God, created within **the period of earthly life**, and free from superstitious speculation about the origins of the universe, that provides the potential strength of the Alternative Religion.

The conditions of life for the powerless created by the powerful are simply ignored by those who explain crime as a manifestation of individual pathology or local neighbourhood friendship and cultural patterns --; yet in many respects the unrecognized victimization of the powerless by the powerful constitutes a part of those conditions under which the powerless choose to commit crimes;

There was one **aspect of his life** which had made him so --; of which I had heard talk long before on some obscure wanderers' grapevine.

The British Medical Journal

Use of hospitals, physician visits, and hospice care during last six **months of life** among cohorts loyal to highly respected hospitals in the United States

Reporting on **quality of life** in randomised controlled trials: bibliographic study

Older people's **perspectives on life** after hip fractures

Nationwide study of decisions concerning **the end of life** in general practice in the Netherlands

Matters of Life and Death

Respondents expressed ambivalence...symptoms or varying **demands of their daily life**.

For example, **life** expectancy in England and Wales has risen...epidemiological attention on the earliest **stages of life**.

Maternal consumption of coffee during pregnancy and stillbirth and infant death in first **year of life**: prospective study

Care of the dying patient: the last **hours or days of life** • Commentary: a "good death" is possible in the NHS

Time of Our Lives

Unfortunately, it seems that we humans want it all—not only do we relish **the prospect of long life**, but we want to enjoy it with the undiminished mental and physical prowess of youth.

Unfortunately, we doctors are not experts in **the meaning of life**.

The well known literary academic Terry Eagleton has just published a book entitled *The Meaning of Life* (Oxford University Press).

Art: Matters of **Life** and Death (*Matters of Life and Death* probed this last great taboo.)

But death is an inevitable **part of life**.

Bravely and yet simply, the play draws on the connection between the magicians' questions—"How high is up?" and "How deep is down?"—and the **cycle of life**.

But his depictions of **the sweetness of life** and the transition, difficult but necessary, to another place in death is utterly even-handed.

ABC of clinical haematology: Haematological disorders at the extremes of life

The Spark of Life

Allied to the Hirst generation, and just as fascinated by death as the man with the shark, Borland concentrates on genetics, on **the beginnings of life**, an interest strengthened by an association with Glasgow University's Department of Genetics.

His scars healed and he grew sleek once more, **the quality of life** of his solitary middle age a great improvement on that of his brief pet shop youth and his stormy months with an abusing spouse.

The Power of Life or Death: A Critique of Medical Tyranny

Daily Telegraph

"Once we know that planets similar to Earth are common, it is straightforward to go ahead on finding them and investigating whether these harbour **any forms of life**."

"The public labelling of the appellant as a terrorist by the authorities in this country, and particularly by the CPS, over a period of many months has had and continues to have, so it is said, a devastating **effect on his life** and on his health," Lord Justice Hooper ruled.

A combination of three or more of these factors reduced the **chances of** a long **life** to 14 per cent and having all five gave men just a five per cent chance of living to the age of 90.

Patti Smith: **Dream of Life**, a free-form underground portrait of the singer, is thoroughly pretentious, sometimes wonderful.

In **the midst of life**, Handke suggests, there's always the pathos of our solitude - of dying unknown.

The Economist

The result is a dramatically theatrical **journey through the life** of France's last queen.

In some recast form, the Bush doctrine might prove to have a surprising **amount of life** in it.

Tubten Khetsun's "**Memories of Life** in Lhasa Under Chinese Rule" begins with that first uprising in 1959.

And in all seriousness, **the fruits** of Erdos's 83-year **life** include more than 1,500 jointly authored publications, and a network that extends via his collaborators not only into most areas of mathematics but into many other fields—physics, biology, linguistics and more.

Anthony Pagden, a British historian who teaches at the University of California, Los Angeles, has no such doubt about **the superiority of** the "Western" way of **life** which, on his reading, has been pitted for the past 2,500 years against various forms of "Eastern" despotism, of which militant Islam is only the latest.

However, **belief in an afterlife** is not equally well developed in all religions, and he suspects the differences may be illuminating.

For this reason, viewed from Taiwan, where a robust democratic tradition has taken firm root in just two decades, Hong Kong is not **an advertisement for life** under Chinese sovereignty.

It also means fewer foods to enjoy and **a dulling of culinary life** for much of the world.

The Guardian

3000 hours of video diaries, **it's a gripping portrait of a life** unravelling on film.

The best **things in life** are ephemeral," Graham Burgess says, "like a wink or a smile.

Chelsea insisted last night that the injury crisis which had blighted their pre-season preparations had allayed sufficiently for Jose Mourinho to field a new, full-strength team against Manchester United at Wembley tomorrow, with **the Portuguese's appetite for life** at Stamford Bridge apparently rekindled after last term's traumas.

It wasn't depressing: it was **a celebration**, if you can believe it, **of life** and love.

The rest of his life will be changed, through fear and shame, as if, indeed, by (...)

A space probe designed to poke and prod the surface of Mars was set for a dawn launch at Cape Canaveral in Florida this morning, marking the latest chapter in the human quest to find **evidence of**

life beyond Earth.

It's easy to attain **happiness in life** - easy if you know how.

Indeed, I looked more revolting than at any other **point in my life**, including when my newborn daughter celebrated her arrival by voiding her bowels over me.

As a Scorpio you're constantly searching for a deeper meaning and the right **path in life**.

The Independent

A study of the most remote **forms of life** on Earth has found that their splendid isolation on the deep seabed will not protect them from environmental catastrophes on the surface.

Similarly if climate change were to alter **the pattern of life** on the surface waters, I would suggest that potentially such changes could be communicated even to these remote corners on the ocean floor.

Mark Watson: Can I briefly talk to you about **the point of life**?

Not only did it save her, it has given both her and her family a new **lease of life**.

Able-bodied adults tend to view such children in terms of the struggle they face and their lost **potential** for a full and active **life**.

What's the proudest **achievement in** your working **life**?

New Scientist

Normally, when a satellite re-enters the atmosphere at **the end of its life**, there is some control over the trajectory.

Short stories

Sometimes, I held the naked hand in mine and I thought how strange it was that no man had ever wanted to touch me and that I had never had **a purpose in life** until I became Nicolina's replacement mother. (Rose Tremain – The Ebony Hand)

I'd had forty-three **years of a life** I'd loved and now it was over. (Rose Tremain – The Ebony Hand).

The day she buried the rabbit was one of the proudest **moments in my life**. (Jackie Kay - My Daughter, The Fox)

Lewis fingered the stitches as he will finger the scar, every day for **the rest of his life**. (Trezza Azzopardi – Sticks and Stones)

They show a short video of what they describe as **the reality of life** for carers. (Anne Donovan – BUT)

And there was another new **arrival in his life**; for one day, as he was standing at a distance and watching the police seize all of the stock of a CD and DVD trader who had fallen foul of Mr Bundu's machinations, a young girl marched straight up to him and stood impudently in front of him, considering his face. (Rana Dasgupta – The Flyover)

This is all I have wanted every **day of my life** for as long as I care to remember. (Michael Faber – The Safehouse)

The Times

...last night for his scathing **depiction of life** inside the Green Zone in Baghdad

...salaries so the money will have a huge impact on the **standard of life**.

...be difficult to argue that this matter did not fall within the ambit of the convention's right to **respect for family life**,

This will complete the Government that he appointed after his election on May 6 to drive through the revolution that he has pledged for the French **way of life**.

...by Conrad, and the actual **story of his life**, with its complex reverberations, does..

...with thrilling irrationality, make critical **observations of life** in the middle of an absurd Russo-Caledonian no man's land...

...closure to a three-novel **chronicle of life** in Phoenix Court, the drab Aycliffe council...

A biography of Elisabeth Louise Vigee...also "moving in their **documentation of a life** lived with single-mindedness and resolve...

Perhaps because these events are part of the removed **reality of life** on a ship, the un-expected twists seem plausible - part of...

...which is tolerant of all **views and ways of life** and which encourages pluralism.

...powerful novel-length **account of the life** of the poet John Clare, in which MacKenna...

...difficulties which have beset community care should not detract from its considerable advantages in providing a far better **quality of life** for many patients than could be found in psychiatric institutions.

...hypercommunicative culture is that academic **studies of intimate life** soon find their way into the mass media.

...concern with hazards represents an "**active orientation**" to life and Jane Franklin contends that "risk society is forcing us..."

...grapples is how to write a **memoir of a life** overshadowed to the point of eclipse by...

The superb **command of life**, serene yet compassionate, that informs T. F. Powys's writings", apostrophized Q. D. Leavis in Fiction and the Reading...

...religion from control or dominance over particular **spheres of social life** such as politics and the law; at others, he equates secularism...

...One of the women, Leandri, cuts off her hair to make dolls for the children and entertains them with **visions of her past life** as a model in Paris.

...emphasis on the foundations of Russian self-awareness is complemented by his account of the timeless **constants** of Russian daily **life**.

...families", and, on the other, the **sorrows** of his own home **life** and those of the abused characters with which he so often deals...

...bestowing meagre **increments** of unenjoyed **life**"

The **tempo** of clinical **life** does not lend itself to that of the sandalled...

...conditioning for this particular room had reached **the end of its useful life**.

...the **expansion of a robust intellectual life**.

Marian is an ingenue, clueless about the **facts of life**

...and hypocrisy, and for the inadequate or disgusting **aspects of life**.

...standards and examples for the **conduct of daily life**

...applause that sounded like a storm of hail" greeted her **return to life** as Hermione in an 1837 production of The Winter's Tale, loud...

...because the words "variety is **the spice of life**" came into my head, which in fact I do..

Is there really nothing more to be said about this frightful **loss of life**?

Pace of city life up 10 per cent in a decade

Excerpta slovesných kolokací

The Good News Bible

In the middle of the garden stood the tree that **gives life** and the tree that gives knowledge of what is good and what is bad.

The boys grew up, and Esau became a skilled hunter, a man who **loved** the outdoor **life**, but Jacob was a quiet man who stayed at home.

He **spent his life** in fellowship with God, and then he disappeared, because God took him away.

You have done me a great favour and **saved my life**.

They **made life miserable** for Isaac and Rebecca.

I will **pledge my own life**, and you can hold me responsible for him. If I do not bring him back to you safe and sound, I will always bear the blame.

Only do not eat meat with blood still in it, for the life is in the blood, and you must not **eat the life** with the meat.

Such people are evil and are trying to **lead you away from the life** that the Lord has commanded you to live. They must be put to death, in order to rid yourselves of this evil.

I am now giving you the choice between life and death, between God's blessing and God's curse, and I call heaven and earth to witness the choice you make. **Choose life.**

The Lord kills and **restores to life**; he sends people to the world of the dead and brings them back again.

Then Solomon made a solemn promise in the Lord's name, "May God strike me dead if I don't make Adonijah **pay with his life** for asking this!

Elijah was afraid, and **fled for his life**; he took his servant and went to Beersheba in Judah

Elijah walked a whole day into the wilderness. He stopped and sat down in the shade of a tree and wished he would die. "It's too much, Lord," he prayed. "**Take away my life**; I might as well be dead!"

So they wrapped sackcloth round their waists and ropes round their necks, went to Ahab and said, "Your servant Benhadad **pleads with you for his life**." Ahab answered, "Is he still alive? Good! He's like a brother to me!"

Ezra had **devoted his life** to studying the Law of the Lord, to practising it, and to teaching all its laws and regulations to the people of Israel.

He won't let me get my breath; he has **filled my life** with bitterness.

There is hope for a tree that has been cut down; it can **come back to life** and sprout.

You will show me the path that **leads to life**; your presence fills me with joy and brings me pleasure for ever.

Save me from the sword; **save my life** from these dogs.

I was on my way to the depths below, but you **restored my life**.

I am exhausted by sorrow, and weeping **has shortened my life**. I am weak from all my troubles; even my bones are wasting away.

How **short you have made my life**! In your sight my lifetime seems nothing.

Spare my life, O God, and save me, and I will gladly proclaim your righteousness.

Those who find me **find life**, and the LORD will be pleased with them.

You **spend your life** working, labouring, and what do you have to show for it?

How are the wise better off than fools? What good does it do the poor to know how to **face life**?

That is all the good they will do you — those astrologers you've **consulted all your life**. They all will leave you and go their own way, and none will be left to save you."

“Listen now, my people, and come to me; come to me, and you will **have life!** I will make a lasting covenant with you and give you the blessings I promised to David.

Why was I born? Was it only to have trouble and sorrow, to **end my life** in disgrace?

Now this is what the Sovereign LORD says: “I hate the wristbands that you use in your attempt to **control life** and death. I will rip them off your arms and set free the people that you were controlling.

I may **promise life** to someone good, but if he starts thinking that his past goodness is enough and begins to sin, I will not remember any of the good he did. He will die because of his sins.

Many of those who have already died will live again: some will **enjoy eternal life**, and some will suffer eternal disgrace.

When I **felt my life** slipping away, then, O LORD, I prayed to you, and in your holy Temple you heard me.

Will people gain anything if they win the whole world but lose their life? Of course not! There is nothing they can give to **regain their life**.

“If your hand or your foot makes you lose your faith, cut it off and throw it away! It is better for you to **enter life** without a hand or a foot than to keep both hands and both feet and be thrown into the eternal fire.

Now, on the day when the dead **rise to life**, whose wife will she be? All of them had married her.”

By our baptism, then, we were buried with him and shared his death, in order that, just as Christ was raised from death by the glorious power of the Father, so also we might **live a new life**.

I myself was once alive apart from law; but when the commandment came, sin **sprang to life**, and I died.

And the commandment which was meant to **bring life**, in my case brought death.

Receive him, then, with joy, as a believer in the Lord. Show respect to all such people as he, because he **risked his life** and nearly died for the sake of the work of Christ, in order to give me the help that you yourselves could not give.

Physical exercise has some value, but spiritual exercise is valuable in every way, because it **promises life** both for the present and for the future.

but now it has been revealed to us through the coming of our Saviour, Christ Jesus. He has ended the power of death and through the gospel has **revealed immortal life**.

As for me, the hour has come for me to be sacrificed; the time is here for me to **leave this life**.

As the scripture says: “Whoever wants to **enjoy life** and wishes to see good times, must keep from speaking evil and stop telling lies.

The second beast was allowed to **breathe life** into the image of the first beast, so that the image could talk and put to death all those who would not worship it.

BNC

It had never **happened** to him **in his life** before.

However, psychological causes are seen as treatable, whereas biological causes **mark** the individual **for life**.

Sellotaping the edges will **increase the life** of the chart.

Yanto **kicked the bike into life**, did a quick turn and, exhaust roaring and rear tyre screeching, departed towards Purton.

I'd **be set for life** if something like that happened.

I hope that God does not **look at life** in quite that way.

The Hungarian interior minister, Peter Boross, in opening remarks, said a common strategy was needed to cope with the growing tide of illegal migrants, including a policy to **improve life** in their home countries.

He was **scarred for life**, but the accident had done nothing to dampen his competition nature and just six weeks later he was finishing fourth at Monza.

You're so exquisitely warm, and soft, so unbelievably beautiful --; and I want your **love**, your babies --; **your life!**

These beautiful fish quickly **adapt to aquarium life**, and make ideal occupants for the reef style aquarium where they rarely interfere with any of the invertebrates.

The life of the camp **consumed** their **married life**, oppressed her from her hour of waking until the time she fell asleep.

... be around but it'll be fascinating cos you'll **be recorded for life** June!

Ashton's Alain shows yet another aspect of the sad clown or `;little man'; and can, when subtly played, gain much sympathy because, while things seem to go right, he is so **pleased with life**.

As the cask beer revival **brings life** back to English hops What's Brewing writers survey ancient and modern trends.

While not representing a complete list of provisions these sections map out the range of professional social work services which should become available at the local level to deal comprehensively with difficulties that might **arise in the life** of a young person.

Numbers of young women have told me that they **look upon life** in quite a different light now that they learn that nature has not been so cruel to them, as to give them but the choice of a **married life**.

in which probably all the highest aims of life must be sacrificed, and the wife reduced to the level of a breeding animal, or a **life of celibacy**.

He therefore directed that if J. were to suffer a **life-threatening event** while in the health authority's care and the required drugs and equipment were or could reasonably be made available, the health authority should cause such measures (including artificial ventilation) to be applied so long as they were capable of **prolonging his life**.

As she listened to the sweet voices of the children coming from the church, and thought of the pain she had **experienced in her short life**, tears came to her eyes.

A Mr. Tremlett transferred from the police and was appointed Inspector covering the Penge area lines, a task which he **performed efficiently throughout the life** of the trams.

The film is **based on the real life** of a woman called Monica Jay.

Spray it and jump to the next ledge and **grab the extra life**.

By every law of the genre, the death of the tall weed should have **vindicated the life** of the other, as the death of the grasshopper vindicates the ants, but the story somehow did not end that way.

In short, I'm convinced my theme is partly **justified by contemporary life**.

It had been her private dream for years to amass a fortune and **ease her mother's life**.

The directive also covered assisting patients to **take their own life**, and medical intervention to **terminate the life** of someone unable or no longer able to express his or her wishes.

She's **making her own life** now.'

According to his biographer, Henry Bordeaux, even when he landed he remained in a trance; as if electrified by the fluid still passing through his frame'; Though through so many dogfights he seemed to **bear a charmed life**, this kind of nervous impulsiveness seemed bound to lead to disaster.

Jones, of Kremlin Drive, Tuebrook, admitted causing an explosion likely to **endanger life**.

Yet the central point is that it is absurd to assume that any woman is less competent to **direct her life** than any man she marries.

You pay £25 and **sign your life away**, agreeing no one else is responsible, especially not Bungy Jump International.

1820 It is also first **treated** intensively and then **for life**, usually with the drugs sulphadiazine and pyrimethamine.

Plus, it gave the world Anna Ford, Gordon Honeycombe, Selina Scott and, most excellently, Reginald Bosanquet, rug-wearing alleged drunk who was actually suspended for a month in 1976 to '**sort out his private life**';.

The Zuckerman books are a medley of differences and affinities between what we are able to **infer about Roth's life** and what he has made of it in art.

Mrs Hughes always had plenty to **say about modern life** and one pet grumble was the way grammar standards had declined since she stopped teaching the subject more than 50 years ago.

I'd **be set for life** if something like that happened.

I hope that God does not **look at life** in quite that way.

Also on show is a collection of daguerreotypes and photographs **relating to the life** and work of the princess.

The British Medical Journal

Michael Marmot argues that low social standing is seen not only as a condition of material deprivation but also as an indicator of people's capability to **control life** and fully participate in society (psychosocial disadvantage).

Unfortunately, it seems that we humans want it all—not only do we **relish** the prospect of long **life**, but we want to **enjoy it** with the undiminished mental and physical prowess of youth.

They have **extended its life** by altering a single gene.

Allied to the Hirst generation, and just as fascinated by death as the man with the shark, Borland **concentrates on** genetics, on the beginnings of **life**, an interest strengthened by an association with Glasgow University's Department of Genetics.

The Current Archeology

Eventually he had to **pay with his life** for venturing into the lands of the White Huns.

The quantity of pottery and animal bones from our two trenches in fort 4 excavated in 2006 and 2007, which also yielded some glass and metal, demonstrates powerfully that the fort's interior **bustled with life**.

The Daily Mail

['Life policy' killer gets life](#)

David Blunkett will act today to make sure that life **means life** for the country's most evil killers.

Daily Telegraph

Heath Ledger's ex **speaks about life** with actor

Williams, who met Ledger when they starred alongside each other in Brokeback Mountain, said she was just beginning to **rebuild her life** after the painful split.

She said: " ..there's **been** a lot **going on** in my personal **life** and part of me is... I don't know.

A planetary system with remarkable similarities to our own has been discovered, potentially increasing the chances of **finding extra-terrestrial life**.

"Once we know that planets similar to Earth are common, it is straightforward to go ahead on finding them and investigating whether these **harbour** any forms of **life**."

"I could have lost my sight, or I could have had a number of other ailments, so I think I **owe my life** to Chris - and a few meals at the restaurant."

But when it comes to annuities, they are loath to reduce premiums for factors that could **shorten your life**.

"He considers that, unless he receives a public acknowledgement that he is not a terrorist, he will be unable to **get his life back** together again."

He said his wrongful arrest **had ruined his life** and left him blacklisted as a pilot and unable to work. "They **destroyed my life**, they destroyed my career.

Acidic oceans threaten marine life.

"Unless we can get control of greenhouse-gas emissions, global warming will **ruin** the marine **life** in Antarctica and make the world a sadder, duller place."

"Art **imitates life** and life imitates Art" - this time the political strategists on both sides have been taking notes and watching rerun of the show.

Randall, 33, **was jailed for life** last March after admitting murdering his daughter.

The Economist

Reassurances that their creations are not destined **to develop further towards life** merely compound their sin in the eyes of the Catholic Church, which thinks destroying embryos is as great a usurpation of God's powers as creating them in the first place.

He is fascinated by the late 19th century, when Germans were scattered across central Europe, and Jews **enriched life** all over the continent.

Even if children are irksome now, they lend **meaning to life** in the long term.

Groups such as MoveOn.org (which opposed the invasion of Afghanistan as well as Iraq) and internet sites such as DailyKos and the Huffington Post are becoming an increasingly important source of

funding and opinion and can **make life** difficult for Democratic politicians who are seen to “betray” the party.

It is true that one rarely came away from a conversation with Mr Dye **feeling more cheerful about life**.

Preferring the company of scholars and **a family life** rich in women (mother, wife, four sisters and two daughters) but no men, Mr Ma is not cut out for strong-arming, and at the least will need loyal henchmen to help him.

The reader is introduced to Eric Cash, a dour wannabe writer **trapped in a life** of restaurant managing, and William Marcus, a manic, tragic man confounded by the death of his son.

From then until 1886 he continued what he had first **set out to do in life**: painting and drawing.

Argentine officials have since been determined to keep the peso weak, mainly to protect local industry. Devaluation worked: the economy **roared back to life**.

This, frets Mr Surroi, will “suck the political energy of Kosovo's society” and **distort normal political life** for years to come, in both Kosovo and Serbia.

After independence, Djibouti's two ethnic groups, the Issas (who are ethnic Somalis) and the Afars drifted into Djibouti city. Most **swapped a nomadic** life of herding goats and cattle for long heat-haze afternoons chewing *qat*, a narcotic leaf flown in from Ethiopia.

Voters have become more pessimistic about their economic prospects and are unhappy at the high-profile publicity **surrounding the president's personal life**.

Two factors in particular appear to explain the decline in Mr Sarkozy's popularity: diminishing confidence in the government's policies to boost "purchasing power" and the president's willingness **to conduct his private life** in the full glare of the media.

The short-term environmental consequences of this reclamation are clear: the intensive construction of Palm Jumeirah created vast plumes of sediment that turned blue seawater milky and temporarily **damaged marine life**.

Furthermore, they say that the sandy, seafloor habitat **held little marine life**—and this habitat is common in the region.

Others, though, may take a more pragmatic view, thinking that the development has essentially created something from nothing. Indeed, many artificial reefs—scuttled ships and aircraft, sunken tyres and shopping trolleys—**house marine life** in otherwise empty waters.

Do artificial structures in the ocean actually **promote more life**, or do they simply attract it?

The first large show in more than 50 years about the ill-fated queen, it **traces her extraordinary life** in displays that are both theatrical and evocative.

Guild activities would soon **dominate economic life** and even social order, with artisans splitting into over 100 different trades and watched over by a *prévôt*.

Under Prohibition people could **be imprisoned for life** for consuming alcohol.

Famously **tolerant of colourful private lives**, the French were bothered not so much by the marital turbulence as by the exhibitionist way in which the president seemed more **concerned with his life** than with theirs.

The Guardian

This year's basil plant is a rescue job. **It started life** as a mildly flavoured, thin-leaved sprig in a plastic pot.

For anyone on the edge of middle age, the quaint market town of Trumpton remains a precious childhood memory, and now the show's narrator, Brian Cant, together with Phill Jupitus, **is bringing** this kindergarten soap opera **back to life**.

Two hired hitmen were **sentenced to life** in prison yesterday after the contract killing of a career criminal who was believed to have been the man who disposed of millions of pounds worth of gold bullion stolen during the Brink's-Mat heist in 1983.

In recent days 60 people **have lost their lives** in Bangladesh and flooding and landslides have caused 84 deaths in Nepal.

The world's children may soon be needing to write to Santa Claus in Russian if Moscow's claim to the North Pole, made this week without a trace of humour, is realised, **giving new life** to the phrase "cold war".

Taylor, who co-founded the Untouchables posse in 1979, might be **describing life** on another planet as he recalls how, back then, "you (...)

...young and beautiful, passionate and orphaned, desires **to make something of her life**.

Sgt Lawrence Hutchins, 23, was also convicted on Thursday of conspiracy to murder, making a false statement and larceny, and **faces life** in prison without parole.

So there's a spiritual, mental, emotional and physical level, and they all interface **to make life**.

I'm sure scouts would like everyone to believe that they still **spend their lives** trudging relentlessly between far-flung outposts of the sporting world, where the welcome is as frosty as the weather and the tea is only fractionally warmer.

Investors say they **have breathed life into** run-down inner-city areas and provided much-needed (...)

The plots have been handed down by social historians who, for the past 50 years, have been busy trying **to understand the lives** of the working classes in industrialising Britain.

John Cusack is just right as the lethargic Rob, who's kind of looking **to sort out his life**, if only he could find the energy.

Tim Westwood **relives life** in the Bronx as he assesses the impact of the film (...)

but then **we spend our lives** locked in comfortable routines that ensure things stay the same.

Transport specialists said billions of dollars would be needed to replace the bridges, many of which were built 40 - 50 years ago and **were coming to the end of their shelf life**.

Still young at 24, but in the seventh year of a career that has finally **exploded into life**, Roland Bianchi scored 18 goals to help Reggina stay in Serie A last season.

The Independent

Climate change will **harm life** on the deep ocean floor, study finds.

Scientists used to believe that a global disaster **that wiped out most of the life** on Earth would not touch the unusual organisms that live around the mineral-rich vents on the sea floor.

There is no need to feel sad about youngsters with cerebral palsy because they **experience life** much as other children do - with all its joys and sadnesses, successes and failures.

Though disadvantaged, in some cases seriously, their impairment is incorporated into their sense of themselves from birth and they **embrace life** and all it has to offer with the same excitement as other children.

Retirement from a job you loved - where you experienced feelings of belonging, structure and achievement - **has been replaced by** a new **life**, one which perhaps you are not yet comfortable with.

How secrets and lies poisoned the life **of an author - and his protagonist**

Parental pasts, all the more so when covered up, **haunt and distort the life** of even the most beloved offspring.

And **getting into** his old, simpler **life**.

'Piggy-back' heart girl **celebrates life**.

New Scientist

The giant planet lies too close to its parent star for the methane to **signal life**, but the detection offers hope that astronomers will one day be able to analyse the atmospheres of Earth-like worlds.

Regular earthquakes can provide nutrients for bugs living deep in Earth's crust, and might **sustain life** on Mars, say researchers.

New Year resolutions could add years to your life.

What is more, the team found that the ratios of different isotopes of oxygen in the *Indohyus* fossils indicated an aquatic environment, and the fossils' bones were particularly dense – possibly **adapted for a life** wading in water.

'Twilight zones' on scorched planets could **support life**

Short stories

I couldn't **imagine my life** as a liveable thing anywhere outside it. (Rose Tremain – The Ebony Hand)

I looked at Nicolina, who would soon be fourteen and who **was managing her life** with fortitude. (Rose Tremain – The Ebony Hand)

I **thought of the life** Nicolina would have with Gregory Dillon in some lonely city. (Rose Tremain – The Ebony Hand)

She wasn't even given one of those little ankle-bracelet name-tags I'd been so looking forward to **keeping all her life**. (Jackie Kay - My Daughter, The Fox)

I was forty when I had Anya, so **I'd** already **lived** a lot of **my life**. (Jackie Kay - My Daughter, The Fox)

I couldn't actually **imagine my life** without her now, that was the problem. (Jackie Kay - My Daughter, The Fox)

The two words he'd spoken **might** as well **have been life** and *line*. (Courtia Newland – Smile Mannequin, Smile)

He **has spent** his adult **life** in the heart of England, at the very core of the city, as if putting himself in the dense centre of a world would protect him from another fall off the edge of it. (Trezza Azzopardi - Sticks and Stones)

They had **fled** the city for a new **life**. (Trezza Azzopardi - Sticks and Stones)

At first, she wanted to **know about** the bullies, about their family **life**. (Trezza Azzopardi - Sticks and Stones)

...They **saved your life!**' (Trezza Azzopardi - Sticks and Stones)

Both paused to watch a black man in white linen drawers **running** through the pale fields **for dear life**, with a large brown-paper parcel in his hands. (Katherine Mansfield: THE DAUGHTERS OF THE LATE COLONEL)

‘I think it’s just so much *fun* to help people attain the things they **want from life**,’ he had said, ‘be it a yacht or a house on St Bart’s or a Steinway for their musical child ...’ (James Lasdun – An Anxious Man)

On sunny mornings the narrow margin between the dunes and the waves would already be covered with towels and fluttering beach umbrellas and little human figures in bright swimsuits – a touching image, it always seemed to Joseph: **life blossoming** frailly between two inhospitable elements. (James Lasdun – An Anxious Man)

And meanwhile, to show he wasn’t only prepared to make a sacrifice in return for a guaranteed reward (the primitive religious state he had fallen into appeared to come complete with its own finer points of dogma), he vowed, right there and then, to **change** his entire **life**. (James Lasdun – An Anxious Man)

‘Maybe if you **make something of your life** I will. I can’t do anyone any good right now.’ (Rana Dasgupta – The Flyover)

With one woman **gone from his life**, two more quickly entered it. (Rana Dasgupta – The Flyover)

Am I going to **lose** you and Ona and the precious **life we have**?’ (Rana Dasgupta – The Flyover)

‘There are those who wouldn’t be having it,’ he adds, ‘but I must say, I rather **enjoy life** on the road. (Alison MacLeod) - The Will Writer

Mativi **had gotten** too **used to life** off the equator, had been working on the basis that night would steal up slowly as it had in Quebec and Patagonia. (Dominic Green - The Clockwork Atom Bomb)

She’s **been living** among radiation victims **her** entire **life**. (Dominic Green - The Clockwork Atom Bomb)

Then we **began** our underground **life**. (Tov Jansson – Snow)

The Times

..who takes up a mysterious offer to fake his own death and **begin life** again in a surgically remodelled body.

Palestinians faced a choice, she said, between **pursuing** more violence or peace and a better **life**.

He **led** an adventurous **life** in Africa in the 1880s, and had a long...

...particular (irate shopkeepers, morose waiters), **spring to life** with just the right mixture of slang and drivel.

...whose all-over tattoos begin to **come to life**; or Andy, who gives birth to a leopard...

...break with the artistic past, while **connecting with** contemporary **life** on its own visual terms.

...neutral about what **constitutes** the good **life**.

...Kevin which **reverberate through** Tim's **life**.

...speak or move, to be something like "a plum tree or a fragrant olive plant", because it would be "much easier to **live out** my **life** in a comfortable, pleasant state of mind".

He **mined** his early **life** so exhaustively that those of us who grew...

...an eager nervousness about **engaging with life**.

...reception of this impressive book indicates that race continues to **scar** not only US political and social **life** but American intellectual **life** as well.

...in which public concern with risk **affects** political and social **life**.

Class, however, does **come to life** on education, the British system of honours and titles, the Church establishment, the House of Lords, and, in particular...

It **says** much **about** the **life** of a refugee during the war and in the immediate post-war years...

Even those who survived to **make** a new **life** still suffered from the anguish of separation and displacement.

...sonnets **chronicling** the married and unmarried **life** of someone - not necessarily the author...

His book, **recounting** a **life** over the last three decades in chatty Petrarchan...

As Porter's personal opinions and insights begin to inform these chapters, the book **comes to life**, shedding the textbook pallor with which it begins.

...kind can **give meaning** to his worthless **life**.

She **relishes** a reclusive **life** in London, holed up in a disused church...

...the continuity between the acting going on on the stage and the acting that was increasingly being seen to **constitute** everyday **life**.

Hyman chooses to see a "scandalous" neglect of Blake at the annual displays which, since 1992, **have explored** Blake's **life** and work, the broadsheets which have accompanied these, and...

but once he **gets used to** his new **life** of luxury, he quickly turns into a dangerous...

...restlessness that drove him to **spend** much of his **life** outside the Netherlands.

she has tried to **capture** the inner **life** of the undoubted heroism that led to the...

Nothing here allows us to understand, or even to conceive, of love as a deep, or rich, or **rewarding** part of human **life** - instead, it figures as a psychological mechanism gone wrong, or as a severely diminished emotional phenomenon, with a low...

the idea of **judging** an entire **life** from a single day's conduct or misfortune...

he **is happy with** his **life** as a quiet backbencher and is more concerned with his wife's mental illness and his daughter's pregnancy than with saving...

...Socrates famously **condemned** the unexamined **life** as not worth living, and Plato considered insight the means to **leading** the good **life**.

...gangsterism, can still **live** the protected **life** of a retired businessman; a world in which...

This, he reminds us, is what "**gives life** to these words".

...roving Scottish MP who in 1878 **enjoyed** the **life** of a lotus-eater amid the beauties of...

...her American lover decide to sail to Australia and **start** a new **life**, he decides to join them, and this first furtive act of mutiny...

"What are you doing here? You're seventeen, for God's sake. Go clubbing, hang out, **get a life**. Haven't you noticed that virtually everyone else in the room is dead?"

When he politely **complains of a life** of small disappointments, hardly meriting...